

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΦΡΑΓΚΟΥΛΑ Ι. ΓΕΩΡΜΑ

**ΟΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ Β ΑΠΟ ΤΟΝ
ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΟΙΚΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ ΘΗΡΑΣ**

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΤΟΜΟΣ Β

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

2009

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΦΡΑΓΚΟΥΛΑ Ι. ΓΕΩΡΜΑ

**ΟΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ Β ΑΠΟ ΤΟΝ
ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΟΙΚΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ ΘΗΡΑΣ**

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΤΟΜΟΣ Β

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μέρος Δ'

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

ΔΩΜΑΤΙΟ 1	4
1-4. Παλαιότερη τοιχογράφηση Δωματίου 1	4
Νεότερη τοιχογράφηση Δωματίου 1	8
Οι αντιλόπες	8
5-7. Οι αποκατεστημένες συνθέσεις.....	8
8-50. Σπαράγματα.....	21
Περιγραφή, διαστάσεις, θέση στον χώρο, αποκατάσταση	
Οι πυγάχοι	46
51. Η αποκατεστημένη σύνθεση.....	46
ΔΩΜΑΤΙΟ 6	51
52-57. Παλαιότερη τοιχογράφηση Δωματίου 6	51
Νεότερη τοιχογράφηση Δωματίου 6	55
Πίθηκοι	55
58-59. Οι αποκατεστημένες συνθέσεις.....	55
60-67. Σπαράγματα.....	61
Περιγραφή, διαστάσεις, θέση στον χώρο	
“Κατσίκια”	70
68. Η αποκατεστημένη σύνθεση.....	70
69-72. Σπαράγματα.....	71
Περιγραφή, διαστάσεις, θέση στον χώρο	
Χελιδόνια	73
73. Η αποκατεστημένη σύνθεση.....	73
74-76. Σπαράγματα.....	74
Περιγραφή, διαστάσεις, θέση στον χώρο	
Μυρτιές	76
77. Τμήμα πλίνθου.....	76

78. Σπαράγματα.....	77
Καλαμοειδή.....	78
79. Τμήμα τοιχογραφίας.....	78
Άλλα θέματα.....	80
80α-80δ. Λευκά σπαράγματα.....	80
81α-81γ. Μονόχρωμα κονιάματα από επικαλύψεις ξύλινων αρχιτεκτονικών στοιχείων.....	84
82. Αποτυπώματα από δοκούς οροφής.....	87
83. Αποτυπώματα από καλάμια οροφής.....	87
Αδιάγνωστα σπαράγματα.....	88
84. Τμήμα πλίνθου με τοιχογραφία με ταινίες.....	88
85. Τμήμα με ταινίες.....	89
Κατάλογος εικόνων.....	90
Προέλευση εικόνων.....	95
Εικόνες.....	97

ΜΕΡΟΣ Δ'.**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ****ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΥ ΥΛΙΚΟΥ**

Ο κατάλογος περιέχει όλες τις πληροφορίες σχετικά με το τοιχογραφημένο υλικό του Κτηρίου Β, το οποίο αναλύεται στα επιμέρους κεφάλαια της κύριας μελέτης. Το υλικό προέρχεται από δύο δωμάτια του ορόφου του κτηρίου: το Δωμάτιο 1, στο δυτικό τμήμα του κτηρίου, και το Δωμάτιο 6, στο ανατολικό τμήμα του. Ο κατάλογος χωρίζεται σε δύο κύρια μέρη: στο πρώτο μέρος, στο οποίο εξετάζεται το υλικό από το Δωμάτιο 1 (Αρ. Κατ.¹ 1-51), και στο δεύτερο μέρος, στο οποίο εξετάζεται το υλικό από το Δωμάτιο 6 (Αρ. Κατ. 52-85).

Κάθε ένα από τα δύο αυτά μέρη χωρίζεται, επίσης, σε δύο μικρότερες ενότητες, οι οποίες αντιστοιχούν με την παλαιότερη (Αρ. Κατ. 1-4 και 52-57) και τη νεότερη τοιχογράφηση (Αρ. Κατ. 5-51 και 58-85) των δύο δωματίων. Στις ενότητες αυτές το υλικό περιγράφεται με όλες τις λεπτομέρειες σε σχέση με τα τεχνικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά του. Στις περιπτώσεις όπου οι συνθέσεις είναι τοποθετημένες σε φορητούς πίνακες περιγράφονται σε αυτή τη μορφή, ενώ αντίθετα, όταν απαντούν σε σπαραγματική μορφή περιγράφονται είτε ως μεμονωμένα σπαράγματα είτε ως ομάδες σπαραγμάτων, ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο μελετήθηκαν.

ΔΩΜΑΤΙΟ 1**Παλαιότερη τοιχογράφηση Δωματίου 1**

Αρ. Κατ. 1-4

Η παλαιότερη τοιχογράφηση του Δωματίου 1 αποκαλύφθηκε κατά χώραν στους τοίχους του δωματίου, κάτω από τη νεότερη τοιχογράφηση. Σε ορισμένες περιπτώσεις αποκολλήθηκε μαζί με την πίσω επιφάνεια του μεταγενέστερου στρώματος, ενώ αντίθετα σε άλλες περιπτώσεις παρέμεινε πάνω στους τοίχους του δωματίου και αποτοιχίστηκε στη συνέχεια.

Πρόκειται για τμήμα πορτοκαλέρυθρου χρώματος, το οποίο ήταν τοποθετημένο στο κατώτερο τμήμα του τοίχου, σε επαφή με το δάπεδο του δωματίου, με πλάτος έως και 0,20μ. και εξαιρετικά μικρό πάχος (έως 0,005μ.).

Αποκαλύφθηκε σε όλους τους τοίχους του δωματίου.

¹ Πρόκειται για τον μοναδικό Αριθμό Καταλόγου που δόθηκε κατά την παρούσα μελέτη.

Βόρειος τοίχος

1. Ανατολικό ήμισυ

Η παλαιότερη τοιχογράφηση κατά χώραν, στο ανατολικό ήμισυ του βόρειου τοίχου. Στο κάτω μέρος της εικόνας διακρίνεται τμήμα του δαπέδου.

2. Δυτικό ήμισυ

α.

Η παλαιότερη τοιχογράφηση κατά χώραν στο δυτικό ήμισυ του βόρειου τοίχου. Διακρίνονται τα τμήματα που παρέμειναν στον τοίχο μετά την απομάκρυνση του νεότερου στρώματος, κατά τη διαδικασία αποτοίχισης του 2002.

β.

Τμήματα από την παλαιότερη τοιχογράφηση, τα οποία απομακρύνθηκαν μαζί με την πίσω επιφάνεια του νεότερου στρώματος και αποκολλήθηκαν στο εργαστήριο (Αρ. Εργ.: #2760Α). Αποθήκη Εργαστηρίου Τοιχογραφιών.

3. Νότιος τοίχος

Η παλαιότερη τοιχογράφηση κατά χώραν στον νότιο τοίχο. Κατά χώραν παραμένει το μεγαλύτερο τμήμα.

4. Ανατολικός Τοίχος

Τμήματα από την παλαιότερη τοιχογράφηση, τα οποία απομακρύνθηκαν μαζί με την πίσω επιφάνεια του νεότερου στρώματος και αποκολλήθηκαν στο εργαστήριο (αρ. εργ.: #2761A). Αποθήκη Εργαστηρίου Τοιχογραφιών.

Κατασκευαστικά διαπιστώνεται μία ιδιαιτερότητα στην πίσω επιφάνεια των διαφορετικών τμημάτων του παλαιότερου στρώματος του Δωμ. 1. Πρόκειται για μία σαπωνοειδή ουσία, πρασινωπού χρώματος, η οποία κάλυπτε τους τοίχους του δωματίου και απομακρύνθηκε σε μεγάλο ποσοστό μαζί με τα κονιάματα, στην πίσω επιφάνειά τους. Διακρίνεται κατά χώραν και στα δύο τμήματα του βόρειου τοίχου (βλ. φωτογραφίες), καθώς και στην πίσω επιφάνεια των κονιαμάτων.

Νεότερη τοιχογράφηση του Δωματίου 1

Το νεότερο στρώμα τοιχογράφησης του Δωματίου 1 περιλαμβάνει τρεις φορητούς πίνακες, οι οποίοι αποκαταστάθηκαν κατά την πρώτη περίοδο επεξεργασίας του υλικού, και έναν τέταρτο φορητό πίνακα, ο οποίος κατασκευάστηκε στη δεύτερη περίοδο επεξεργασίας του υλικού, κατά τη διάρκεια της παρούσας μελέτης. Οι τρεις εκ των τεσσάρων πινάκων απεικονίζουν αντιλόπες και ο τέταρτος τους νεαρούς πυγμάχους.

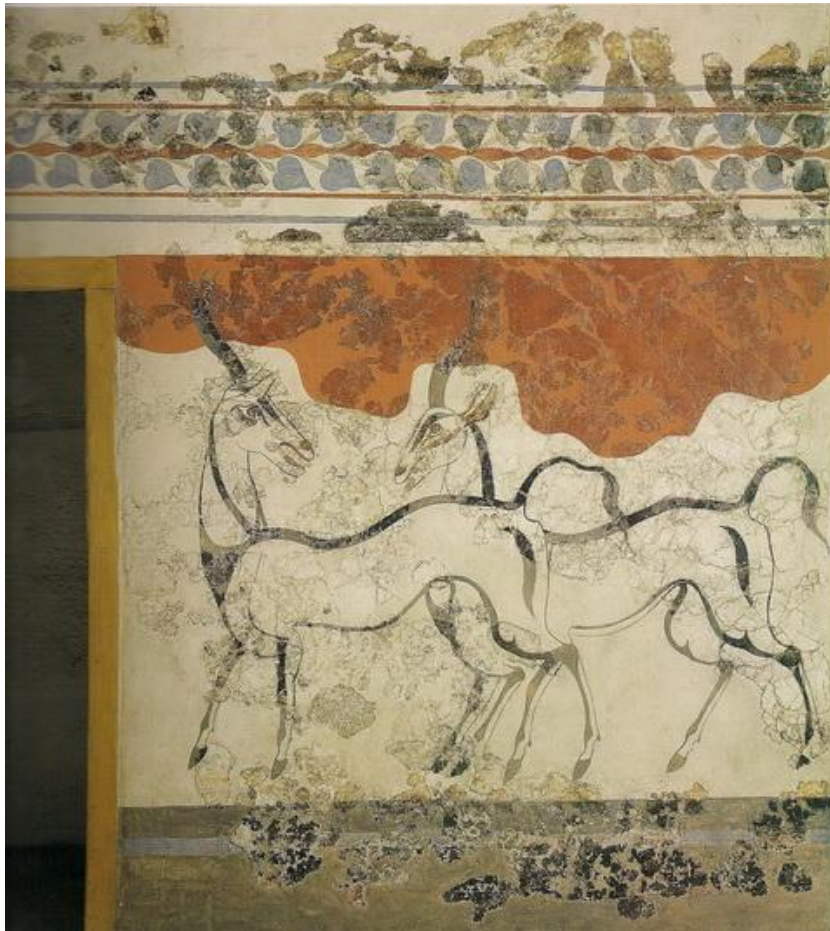
Αναλυτικότερα:

Οι αντιλόπες

Οι αποκατεστημένες συνθέσεις

5. Ζεύγος αντιλοπών από τον δυτικό πλινθότοιχο, Ε.Α.Μ.

Αρ. Κατ. 341²

² Πρόκειται για τον Αριθμό Καταγραφής φορητού τεύχου, ομάδας σπαραγμάτων ή ενός σπαράγματος, τον οποίο λαμβάνουν μετά την ολοκλήρωση της συντήρησης, στον Κατάλογο Καταγραφών του Εργαστηρίου Τοιχογραφιών της Ανασκαφής του Ακρωτηρίου.

Αποκαλύφθηκε το 1970. Συντηρήθηκε και τοποθετήθηκε σε φορητό πίνακα κατά τα έτη 1972-3³. Λείπουν τμήματα από το άνω και κάτω περιθώριο, καθώς και διάσπαρτα τμήματα από όλη την επιφάνεια της σύνθεσης. Είναι συμπληρωμένη σχεδιαστικά (retouche) κατά ένα μεγάλο μέρος της. Ακολουθεί τον τριμερή διαχωρισμό της ζωγραφικής επιφάνειας σε ζώνες: Διαστάσεις πίνακα: μήκος: 2,00μ., ύψος: 2,75μ.⁴

A. Κάτω Ζώνη

Αποτελείται από μία φαρδιά μελανή ταινία, στην οποία παρεμβάλλεται, λίγο πριν το ανώτερο σημείο της, λεπτότερη κυανή ταινία. Στη συνέχεια, επαναλαμβάνεται μελανή ταινία και, τέλος, πάνω από αυτή διακρίνεται ταινία κίτρινης ώχρας. Το τμήμα αυτό πιθανότατα αποδίδει τη γραμμή του εδάφους. Εντοπίζεται χρήση σπαγγιάς και εγχάραξης μόνο στο ανώτερο σημείο της μελανής ταινίας.

Πλάτος ταινιών (από κάτω προς τα πάνω):

μελανή: 0,14μ., κυανή: 0,05μ., μελανή: 0,08μ., κίτρινη ώχρα: 0,12μ.

³ Για λεπτομερή καταγραφή των ανασκαφικών δεδομένων βλ. Κεφ. 2.

⁴ Οι διαστάσεις αντιστοιχούν με αυτές των φορητών πινάκων.

Β. Κεντρική Ζώνη

Απεικονίζει ζεύγος αντιλοπών σχεδιασμένο σε λευκό βάθος. Πάνω από τα κεφάλια των ζώων αιωρείται το ερυθρό βωβό κύμα, στο οποίο εισχωρούν τα κέρατά τους. Το τμήμα ανάμεσα στις σπλές των ζώων και στη μελανή ταινία εδάφους είναι αποδοσμένο με κίτρινη ώχρα. Τα ζώα αποδίδονται με μελανό περίγραμμα, το πάχος του οποίου εναλλάσσεται στα διάφορα σημεία του σώματος.

Ρόδινο χρώμα χρησιμοποιείται για να αποδώσει λεπτομέρειες: τη μύτη, τα χείλη, τις παρειές, την ίριδα των ματιών, το εσωτερικό των αυτιών (διακρίνεται μόνο στη δεξιά αντιλόπη) και τέλος, τις κλειδώσεις των ποδιών (έχει συμπληρωθεί σε ορισμένα τμήματα). Δεν διακρίνεται πουθενά σημείο εκκίνησης ή διακοπής της πορείας του χρωστήρα. Οι λεπτές γραμμές έχουν αποδοθεί ενιαία, ενώ οι φαρδιές (πλάτη, κορμός κλπ) σχεδιάστηκαν σε δύο φάσεις: αρχικά αποδόθηκε το περίγραμμα με λεπτές γραμμές και στη συνέχεια συμπληρώθηκε το ενδιάμεσο κενό με μελανό χρώμα.

Δεν παρατηρούνται, σε κανένα σημείο του σώματος, ίχνη εγχάραξης ή προσχεδίου. Στο εσωτερικό των κεράτων έχουν αποδοθεί λίγες οριζόντιες κυματοειδείς εγχαράξεις. Διαπιστώνεται προσπάθεια απόδοσης προοπτικής στον σχεδιασμό των κεράτων των ζώων.

Μήκος σώματος αριστερής αντιλόπης (από λαιμό έως ουρά): 1,19μ.

Μήκος σώματος αριστερής αντιλόπης (χωρίς την ουρά): 1,06μ.

Μήκος σώματος δεξιάς αντιλόπης (από λαιμό έως ουρά): 1,05μ.

Μήκος σώματος δεξιάς αντιλόπης (χωρίς την ουρά): 0,86μ.

Συνολικό μήκος και των δύο ζώων: 1,73μ.

Ύψος ζώων: 1,42μ.

Γ. Άνω Ζώνη

Απεικονίζει σε οριζόντια διάταξη ερυθρό βλαστό κισσού, από τον οποίο εκφύονται αρμονικά και εκατέρωθεν μικροί μελανοί μίσχοι που απολήγουν σε κυανά φύλλα. Το φυτικό στοιχείο ορίζεται εκατέρωθεν από δύο παράλληλες λεπτές ταινίες, ερυθρή και κυανή. Τα τμήματα ανάμεσα στις ταινίες είναι μελανού χρώματος. Σε αυτή τη ζώνη είναι πολύ συχνή η έντονη χρήση εγχάρακτου προσχεδίου σε όλα τα τμήματα: στον βλαστό, τους μίσχους, τα φύλλα και τις ταινίες. Το τελικό σχέδιο, ωστόσο, δεν ακολουθεί πάντα το προσχέδιο.

Πλάτος ταινιών⁵ (ξεκινώντας από το ανώτερο σημείο του ερυθρού βωβού κύματος):

λευκή: 0,040-0,043μ., μελανή: 0,043-0,049μ., κυανή: 0,017-0,024μ., μελανή: 0,031-0,039μ.,

λευκή: 0,007-0,013μ., ερυθρή: 0,009-0,018μ.

Φυτικό στοιχείο:

πλάτος φύλλων κισσού: 0,098-0,117μ.

πλάτος ερυθρού μίσχου: 0,012μ. (ελάχιστο σημείο) έως 0,041-0,043μ. (μέγιστο σημείο)

συνολικό πλάτος στοιχείου: 0,247μ.

⁵ Οι διαστάσεις των ταινιών δεν είναι σταθερές σε όλο το μήκος της ζώνης αυτής. Αυτό επιβεβαιώθηκε από τις μετρήσεις στα διάφορα σπαράγματα που συντηρήθηκαν. Εδώ μεταφέρουμε την ελάχιστη και μέγιστη διάσταση που εντοπίστηκαν στα διάφορα τμήματα που ελέγχθηκαν, ενώ οι επιμέρους διαστάσεις θα αναφέρονται στην περιγραφή του κάθε τμήματος χωριστά.

6. Μονή αντιλόπη από το ανατολικό τμήμα του βόρειου τοίχου, Ε.Α.Μ.Αρ. Κατ.: 342, Α/Α: #2794⁶

Αποκαλύφθηκε κατά χώραν και αποτοιχίστηκε το 1973⁷. Λείπουν σημαντικά τμήματα στο

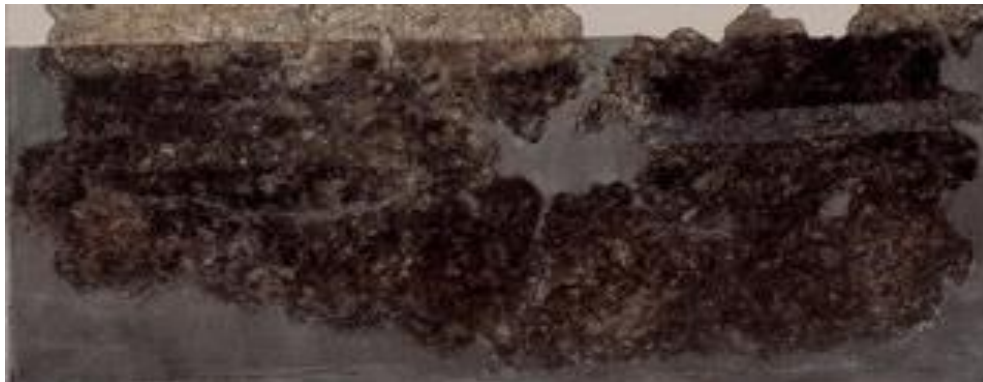
⁶ Πρόκειται για τον Αύξοντα Αριθμό, τον οποίο λαμβάνουν φορητά τελάρα, ομάδες παραγμάτων ή ένα μόνο σπάραγμα κατά τη διαδικασία συντήρησης στο Εργαστήριο Τοιχογραφιών της Ανασκαφής του Ακρωτηρίου.

⁷ Για λεπτομερή αναφορά στα ανασκαφικά δεδομένα βλ. Κεφ. 2.

άνω μέρος της σύνθεσης: λαιμός και κεφάλι ζώου, πίσω μέρος κορμού ζώου και ουρά, ερυθρό βωβό κύμα, καθώς και ολόκληρη η άνω ζώνη, η οποία φέρει τις ταινίες και το φυτικό στοιχείο. Λείπει, επίσης, η αριστερή γωνία από την κάτω ζώνη, καθώς και διάσπαρτα τμήματα από το εσωτερικό της σύνθεσης. Σύμφωνα με τις αρχές που εφαρμόζονται πλέον στη συντήρηση, δεν έχει πραγματοποιηθεί σχεδιαστική αποκατάσταση (*retouche*) στον πίνακα.

Διαστάσεις πίνακα: ύψος: 2,75μ., μήκος: 1,15μ.

A. Κάτω Ζώνη

Το κάτω τμήμα της σύνθεσης αποτελείται από την ίδια αλληλουχία ταινιών με τις προηγούμενες συνθέσεις, καθώς η ζώνη αυτή, όπως και η ανώτερη, ενοποιεί σχεδιαστικά και θεματικά, όλους τους τοίχους του δωματίου. Στην περίπτωση αυτή, η ταινία της κίτρινης ώχρας, λόγω κακής διατήρησης, διακρίνεται αμυδρά, ενώ εντοπίζεται σπαγγιά στο άνω μέρος της κυανής ταινίας.

Πλάτος ταινιών (από κάτω προς τα πάνω):

μελανή: 0,14μ., κυανή: 0,05μ., μελανή: 0,08μ., κίτρινης ώχρας: 0,12μ.

Β. Κεντρική Ζώνη

Διαφορετικού πάχους μελανές γραμμές σχηματίζουν το σώμα του ζώου και το ρόδινο χρησιμοποιείται μόνο σε επιλεγμένα σημεία. Διασώζεται ένα μικρό τμήμα από το ερυθρό βωβό κύμα. Το ζεύγος κεράτων πιθανότατα εισχωρούσε στο ερυθρό βάθος του κύματος, σε αντίθεση με το υπόλοιπο σώμα που τοποθετείται πάνω στο λευκό βάθος. Διαπιστώνεται χρήση λεπτότερων και μικρότερων γραμμών, καθώς πρόκειται για ζώο μικρότερων διαστάσεων. Η γραμμή της ράχης είναι πιο λεπτή και η κοιλιά αποδίδεται με μία μόνο λεπτή γραμμή.

Η περιοχή της κοιλιάς είναι ιδιαίτερα κατεστραμμένη. Το τμήμα της σύνθεσης, που περιλαμβάνει το πρόσθιο μέρος του ζώου με το στήθος και τα πόδια, όπως έχει συγκολληθεί, ξεφεύγει από το τμήμα του υπόλοιπου κορμού και χρειάζεται μικρή μετακίνηση λίγων μοιρών, προκειμένου να ευθυγραμμιστεί.

Το τμήμα που απεικονίζει την οπλή δεν έχει επαφή με την υπόλοιπη σύνθεση και πιθανότατα τοποθετήθηκε στο σημείο αυτό βάσει της εικονογραφίας και της ταύτισης της απεικόνισης. Η απόδοσή της σχεδιαστικά δεν έχει καμία ομοιότητα με τις υπόλοιπες οπλές, ενώ και η κατεύθυνσή της είναι αντίθετη από αυτήν που αντιστοιχεί στο υπόλοιπο του ποδιού. Η

μυτερή απόληξη της οπλής όφειλε να απεικονίζεται προς τη δεξιά πλευρά, σύμφωνα με την κατεύθυνση που κινείται το ζώο⁸. Στις φωτογραφίες από την περίοδο ανασκαφής του κτηρίου, όταν η σύνθεση απεικονίζεται πάνω στον τοίχο του δωματίου, το τμήμα αυτό δεν υπάρχει. Πιθανότατα, το τμήμα τοποθετήθηκε κατά τη συντήρηση.

Γ. Άνω Ζώνη

Δεν έχει διασωθεί. Έχει αποκατασταθεί σχεδιαστικά κατά την κατασκευή του φορητού πίνακα σύμφωνα με την εικονογραφία των υπολοίπων συνθέσεων του δωματίου.

⁸ Το σχήμα της οπλής του ζώου μπορεί να αποκατασταθεί με σχετική ακρίβεια από τις οπλές του ζεύγους των ζώων από τον ανατολικό τοίχο που έχουν την ίδια δεξιόστροφη κατεύθυνση. Από αυτές διασώζεται, σε πολύ καλή κατάσταση, η οπλή του αριστερού ζώου.

7. Ζεύγος αντιλοπών από τον ανατολικό τοίχο, Αποθήκη Εργαστηρίου Τοιχογραφιών

Αρ. Κατ.: 367, Α/Α: #2807

Ο νέος φορητός πίνακας κατασκευάστηκε το 2008 με τη συνεργασία του ζωγράφου Ν. Σεπετζόγλου, των συντηρητών και της γράφουσας. Είναι αποσπασματικός, κρίθηκε όμως απαραίτητη η κατασκευή του προκειμένου να ενταχθούν στη σύνθεση τα σωζόμενα σπαράγματα. Η κάτω ζώνη αποκολλήθηκε από τον ανατολικό τοίχο του Δωμ. 1 τον Ιούλιο 2002, ενώ τα υπόλοιπα σπαράγματα βρίσκονταν αποθηκευμένα στο εργαστήριο. Η αποκατάσταση βασίστηκε σε μετρήσεις και προτάσεις, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν βάσει των υπόλοιπων συνθέσεων του δωματίου. Αποκλείστηκε το ενδεχόμενο τα σπαράγματα που, λόγω διαστάσεων και εικονογράφησης, ενσωματώθηκαν στον πίνακα να ανήκουν σε άλλη

σύνθεση. Σύμφωνα με τις αρχές που εφαρμόζονται πλέον στη συντήρηση, δεν έχει πραγματοποιηθεί σχεδιαστική αποκατάσταση (*retouche*) στον πίνακα.

Διαστάσεις πίνακα: ύψος: 2,75μ., μήκος: 1,75μ.

Η σχεδιαστική πρόταση αποκατάστασης πάνω στην οποία βασίστηκε η κατασκευή του νέου φορητού πίνακα.

A. Κάτω ζώνη

Η κάτω ζώνη πριν από τη συντήρηση.

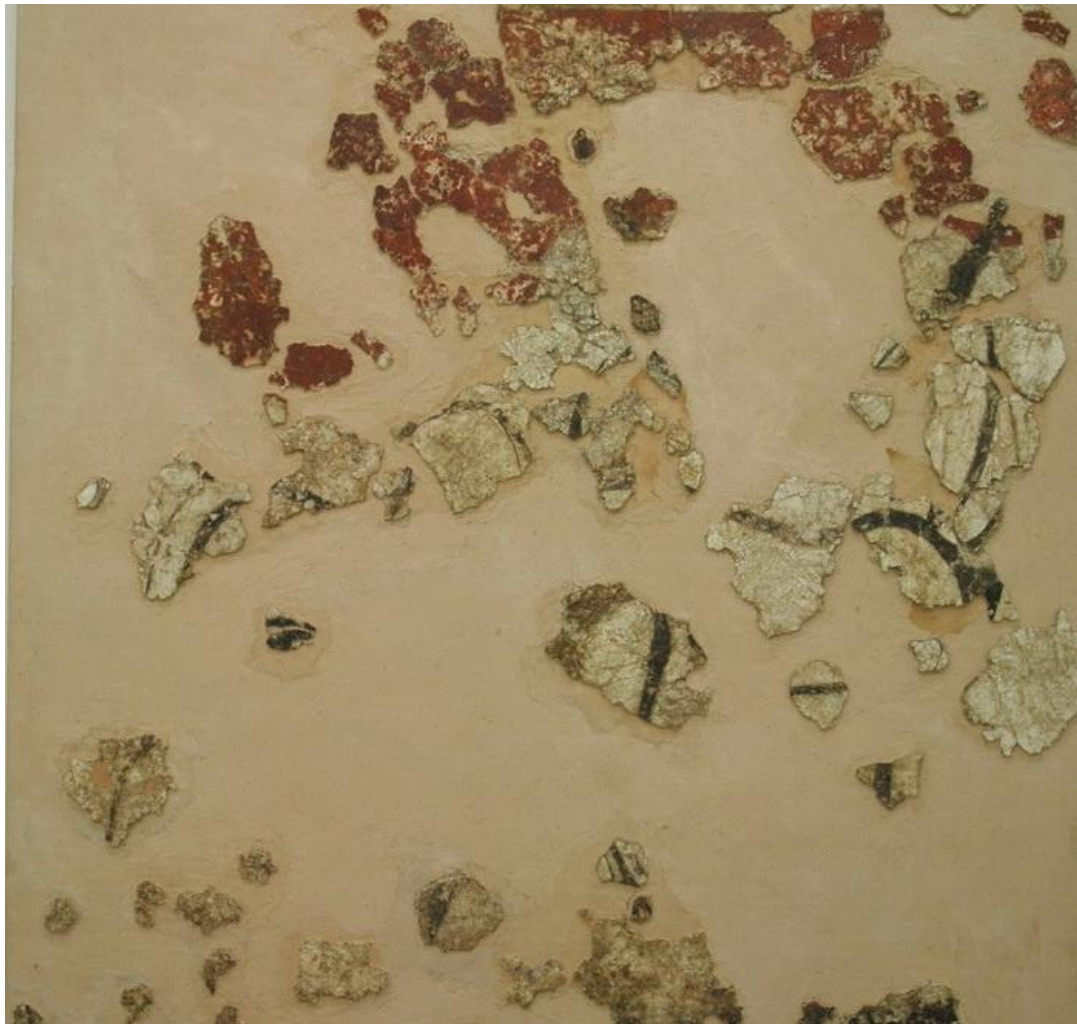
Η κάτω ζώνη μετά τη συντήρησή της και την ένταξή της στο φορητό τελάρο.

Η κάτω ζώνη αποκαλύφθηκε κατά χώραν στον ανατολικό τοίχο, όπου και παρέμεινε έως τον Ιούλιο 2002, οπότε και αποτοιχίστηκε.

Διαστάσεις τμήματος: μήκος: 1,15μ. ύψος: 0,27μ.- 0,75μ.

Πλάτος ταινιών (ξεκινώντας από την κατώτερη):

φαρδιά μελανή: 0,27μ., κυανή: 0,04-0,055μ., μελανή: 0,085μ., κίτρινης ώχρας: 0,11-0,15μ.

B. Κεντρική Ζώνη

Η κεντρική ζώνη απεικονίζει σε σπαραγματική κατάσταση το δεύτερο ζεύγος αντιλοπών. Τα ζώα κινούνται προς τα δεξιά, νότια του δωματίου. Το πρώτο ζώο (δεξιό) επικαλύπτει τμήμα του δεύτερου και στρέφει το κεφάλι του προς τα πίσω, κατά αναλογία με το ζεύγος των αντιλοπών από τον δυτικό πλινθότοιχο. Τα μελανά κέρατα των ζώων εισχωρούν στο ερυθρό βωβό κύμα, τμήματα του οποίου διακρίνονται να αιωρούνται πάνω από τα κεφάλια τους. Τα σώματα είναι σχεδιασμένα με τη χρήση μελανών γραμμών διαφορετικού πάχους.

Γ. Άνω ζώνη

Διατηρείται σε τμηματική κατάσταση. Τα τμήματα τοποθετήθηκαν βάσει μετρήσεων και σχεδιαστικών προτάσεων. Απεικονίζει σε οριζόντια διάταξη τον ερυθρό βλαστό κισσού, από τον οποίο εκφύονται αρμονικά και εκατέρωθεν οι μικροί μελανοί μίσχοι με τα κυανά φύλλα κισσού. Όπως και στη σύνθεση του ζεύγους αντιλοπών από τον δυτικό πλινθότοιχο, το φυτικό στοιχείο ορίζεται εκατέρωθεν από δύο παράλληλες λεπτές ταινίες, ερυθρή και κυανή. Τα τμήματα ανάμεσα στις ταινίες είναι μελανού χρώματος. Τα χρώματα είναι αρκετά απολεπισμένα. Το κυανό αποδεικνύεται ιδιαίτερα ευαίσθητο. Είναι συχνή η έντονη χρήση εγχάρακτου προσχεδίου σε όλα τα τμήματα. Το τελικό σχέδιο, και εδώ, δεν ακολουθεί πάντα το προσχέδιο.

Πλάτος ταινιών (ξεκινώντας από το ανώτερο σημείο του ερυθρού βωβού κύματος):

λευκή: 0,040-0,045μ., μελανή: 0,042-0,048μ., κυανή: 0,017-0,020μ., μελανή: 0,030-0,039μ.,
λευκή: 0,007-0,013μ., ερυθρή: 0,005-0,017μ.

Φυτικό στοιχείο:

πλάτος φύλλων κισσού: 0,095-0,117μ.

πλάτος ερυθρού μίσχου: 0,012μ. (ελάχιστο σημείο) έως 0,040-0,043μ. (μέγιστο σημείο)

συνολικό πλάτος στοιχείου: 0,245μ.

Σπαράγματα

Αρ. Κατ. 8-50

Πρόκειται για σπαράγματα, μικρότερων και μεγαλύτερων διαστάσεων, τα οποία δεν έχουν ενσωματωθεί σε κάποιες από τις συνθέσεις που έχουν τοποθετηθεί σε φορητά τελάρα. Προέρχονται από τις συνθέσεις των αντιλόπων, καθώς δεν ταυτίστηκαν σπαράγματα από τη σύνθεση των πυγμάχων. Ο κατάλογος των σπαραγμάτων έχει διαχωριστεί σε δύο κατηγορίες: αρχικά παρατίθενται τα σπαράγματα που έχουν ταυτιστεί και στη συνέχεια τα αδιάγνωστα. Σε κάθε περίπτωση δίνονται ο κωδικός της ομάδας στην οποία ανήκει το σπάραγμα (#), οι διαστάσεις του, η περιγραφή του και στην περίπτωση των ταυτισμένων σπαραγμάτων δίνεται και η θέση τους. Ο κωδικός (#), εφόσον ανήκει σε ομάδα, δεν είναι μοναδικός και για τον λόγο αυτό εντοπίζεται σε αρκετά σπαράγματα, τα οποία όμως διαφοροποιούνται με τον αύξοντα αριθμό που λαμβάνουν στον κατάλογο. Επίσης, σε αρκετές περιπτώσεις το ίδιο σπάραγμα/τμήμα μπορεί να ταιριάζει σε περισσότερες από μία θέσεις ή στην ίδια θέση μπορεί να ταιριάζουν παραπάνω από ένα σπάραγματα. Όλο το υλικό βρίσκεται στην αποθήκη του Εργαστηρίου Τοιχογραφιών του αρχαιολογικού χώρου του Ακρωτηρίου και για τον λόγο αυτό δεν θα αναφέρεται ο χώρος σε κάθε περιγραφή σπαράγματος. Η αποθήκευση θα αναφέρεται μόνο σε διαφορετική περίπτωση.

8. A/A: #565

Σπάραγμα από κοιλιά αντιλόπης. Σώζεται τμήμα μελανής ταινίας. Μικρές λοξές πινελιές είτε υποδηλώνουν το τρίχωμα του ζώου είτε έχουν δημιουργηθεί από την απολέπιση του συμπαγούς μελανού χρώματος και απλώς δίνουν την εντύπωση αυτή.

Πλάτος γραμμής: 0,018μ.

Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα, αρ. κατ. 7, στη θέση της κοιλιάς της αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,118 x 0,096 x 0,005μ.

9. A/A: #565

Τμήμα τοιχογραφίας μεγάλων διαστάσεων από σώμα αντιλόπης. Σώζεται η πλατιά, μελανή γραμμή (πλάτος 0,035μ.) και ίχνη με λοξές πινελιές που ίσως υποδηλώνουν το τρίγωνο. Η απόσταση των δύο γραμμών μεταξύ τους είναι τέτοια που υποδεικνύει λόγω διαστάσεων τη μονή αντιλόπη από το δυτικό τμήμα του βόρειου τοίχου.

Βάθος λευκό.

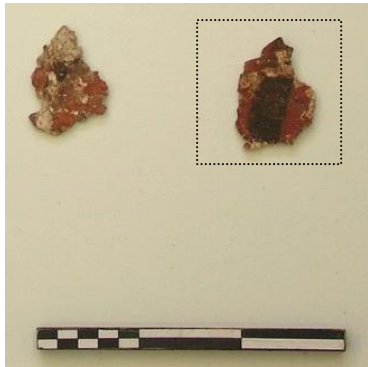
Διαστάσεις: 0,39 x 0,24 x 0,008μ.

10. A/A: #566

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων (αριστερά στη φωτογραφία). Υπάρχει σημαντική απολέπιση στο χρώμα. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με αρ. κατ. 7, στη θέση των κεράτων της δεξιάς αντιλόπης.

Βάθος ερυθρό, το οποίο ταυτίζεται με το βωβό κύμα.

Διαστάσεις: 0,055 x 0,04 x 0,004μ.

11. A/A: #566

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων από κέρατο αντιλόπης (δεξιά στη φωτογραφία).

Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με αρ. κατ. 7, στη θέση του κέρατου της αριστερής αντιλόπης. Διακρίνονται τουλάχιστον τρεις κυματοειδείς εγχαράξεις.

Βάθος ερυθρό, το οποίο ταυτίζεται με το βωβό κύμα.

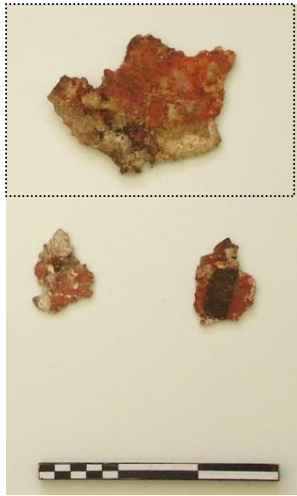
Διαστάσεις: 0,055 x 0,04 x 0,005μ.

12. A/A: #601

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων με δύο πλατιές μελανές γραμμές που καλύπτουν όλη την επιφάνεια και σχηματίζουν μεταξύ τους διχάλα. Η μία παρουσιάζει έντονη μείωση προς τη μία της άκρη. Η δεύτερη συνεχίζει εκτός των ορίων του σπαράγματος. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με αρ. κατ. 7, στη θέση της οπλής ενός από τα δύο μπροστινά πόδια της αριστερής αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

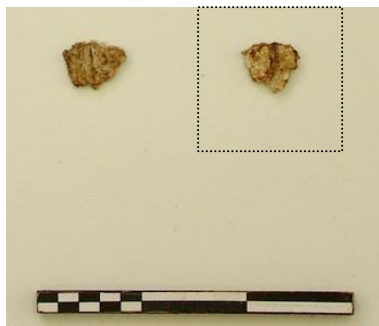
Διαστάσεις: 0,047 x 0,035 x 0,005μ.

13. A/A: #601

Σπάραγμα που φέρει ίχνη από κέρατο (άνω σειρά). Σώζεται η εγχάραξη που διαφοροποιεί τα δύο κέρατα, χωρίς όμως, στο τμήμα που διασώζεται, να διακρίνεται το δεύτερο κέρατο. Σημαντική απολέπιση των χρωμάτων. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με αρ. κατ. 7, στη θέση του κέρατου της αριστερής αντιλόπης.

Βάθος λευκό και ερυθρό από το βωβό κύμα.

Διαστάσεις: 0,125 x 0,085 x 0,007μ.

14. A/A: #601

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων με μία καμπύλη μελανή γραμμή, πλάτους 0,005μ. (δεξιά στη φωτογραφία). Διακρίνεται η αρχή δύο άλλων λεπτών γραμμών στα όρια του σπαράγματος.

Αδιάγνωστο.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,027 x 0,024 x 0,005μ.

15. A/A: #603

Σπάραγμα, το οποίο φέρει τρεις μελανές ταινίες, δύο λεπτές και μία πλατύτερη ανάμεσά τους. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με αρ. κατ. 7, στη θέση των πρόσθιων ποδιών της αριστερής αντιλόπης. Απολεπισμένο σε αρκετά σημεία.

Πλάτος πλατιάς μελανής γραμμής: 0,017-0,02μ. (αυξάνεται προς τα κάτω).

Πλάτος λεπτών μελανών γραμμών: 0,003μ.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,08 x 0,082 x 0,007μ.

16. A/A: #603

Τμήμα τοιχογραφίας μεγάλων διαστάσεων με κέρατα αντιλόπης. Σώζεται μέρος του κεφαλιού και των αυτιών. Διακρίνεται η μελανή βαφή, απολεπισμένη κατά τόπους. Είναι εμφανής η κάθετη εγχάραξη που διαφοροποιεί το εξωτερικό από το εσωτερικό κέρατο (προσπάθεια απόδοσης προοπτικής). Η εγχάραξη είναι αριστερά του πρόσθιου κέρατου. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με αρ. κατ. 7, στη θέση του κέρατου της δεξιάς αντιλόπης. Σώζεται τμήμα του ερυθρού βωβού κύματος στο πάνω μέρος.

Σωζόμενο μήκος κεράτων: 0,14μ.

Βάθος λευκό και ερυθρό.

Διαστάσεις: 0,21 x 0,16 x 0,005μ.

17. A/A: #603

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων με δύο μελανές γραμμές, η μία απολεπισμένη σε μεγάλο βαθμό. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με αρ. κατ. 7, στη θέση του κεφαλιού της δεξιάς αντιλόπης.

Πλάτος λεπτής γραμμής: 0,005μ.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,06 x 0,055 x 0,005μ.

18. A/A: #603

Σπάραγμα από ουρά αντιλόπης. Σώζεται η αρχή των βοστρύχων σε μελανό χρώμα. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με αρ. κατ. 7, στη θέση της ουράς της αριστερής αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,07 x 0,035 x 0,006μ.

19. A/A: #603

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων με λεπτή μελανή καμπύλη γραμμή (πλάτος 0,004μ.). Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με αρ. κατ. 7, στη θέση του στήθους της δεξιάς αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,072 x 0,062 x 0,006μ.

20. A/A: #603

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων με λεπτή μελανή γραμμή, σχεδόν ευθύγραμμη, πλάτους 0,003μ. και σωζόμενου μήκους 0,038μ. (πρώτο σπάραγμα, αριστερά στην άνω σειρά).

Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με αρ. κατ. 7, στη θέση της κάτω γνάθου της αριστερής αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,058 x 0,045 x 0,003μ.

21. A/A: #603

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων. Σε κακή κατάσταση διατήρησης το κονίαμα και το χρώμα. Σώζονται ίχνη από λεπτές γραμμές, καθώς και ίχνη ρόδινου χρώματος. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με αρ. κατ. 7, στη θέση του ματιού της αριστερής αντιλόπης.
Βάθος λευκό.
Διαστάσεις: 0,0085 x 0,035 x 0,007μ.

22. A/A: #604

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων με δύο μελανές γραμμές αγνώστου πλάτους, καθώς συνεχίζουν εκτός ορίων του.
Αδιάγνωστο.
Βάθος λευκό.
Διαστάσεις: 0,027 x 0,018 x 0,005μ.

23. A/A: #609

Τμήμα τοιχογραφίας μεγάλων διαστάσεων με πλατιά μελανή γραμμή, η οποία εμφανίζει αυξομειώσεις ως προς το πλάτος της (0,022-0,033μ.). Σωζόμενο μήκος γραμμής: 0,018μ. Σε απόσταση 0,027μ. από το αριστερό άκρο αρχίζει καμπύλο θέμα που δημιουργεί διχαλωτή απόληξη. Είναι στο όριο θραύσης του σπαράγματος.

Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με αρ. κατ. 7, στο σημείο επαφής των οπίσθιων ποδιών της αριστερής αντιλόπης με τα πρόσθια πόδια της δεξιάς. Το μικρότερο ίχνος μελανής γραμμής αντιστοιχεί με τμήμα της κοιλιά της δεξιάς αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,305 x 0,18 x 0,008μ.

24. A/A: #609

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων από τους βοστρύχους της ουράς του ζώου. Η διατήρησή του είναι κακή. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στη θέση της ουράς της δεξιάς αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,07 x 0,04 x 0,005μ.

25. A/A: #610

Τμήμα τοιχογραφίας μεγάλων διαστάσεων, στο οποίο διακρίνονται δύο μελανές γραμμές διαφορετικού πλάτους. Η λεπτή έχει πλάτος 0,004μ. και σωζόμενο μήκος 0,32μ. Ίσως από το μέρος της κοιλιάς της μονής αντλόπης του δυτικού τμήματος του βόρειου τοίχου.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,403 x 0,28 x 0,008μ.

26. A/A: #610

Τμήμα τοιχογραφίας με πλατιά μελανή ταινία, πλάτους 0,027μ. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στη θέση του πρόσθιου δεξιού ποδιού της δεξιάς αντλόπης.

Μερικώς απολεπισμένο.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,106 x 0,08 x 0,10μ.

27. A/A: #610

Σπάραγμα μεσαίων διαστάσεων. Σώζεται μελανή κυματοειδής ταινία σε μήκος 0,074μ. και πλάτος 0,01-0,015μ. Στη μία άκρη παρουσιάζει αύξηση στο πλάτος. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στο πίσω μέρος του κεφαλιού της δεξιάς αντιλόπης του ανατολικού τοίχου.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,19 x 0,14 x 0,005μ.

28. A/A: #610

Τμήμα τοιχογραφίας μεγάλων διαστάσεων. Σώζονται τρεις μελανές ταινίες: πλάτος πλατιάς μελανής ταινίας: 0,025 μ, πλάτος λεπτής ταινίας 0,005 μ, πλάτος λεπτότατης ταινίας: 0,002μ. Η ζωγραφική επιφάνεια είναι σημαντικά απολεπισμένη. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στη θέση του λαιμού της δεξιάς αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,19 x 0,22 x 0,007μ.

29. A/A: #611

Τμήμα τοιχογραφίας μεγάλων διαστάσεων, στο οποίο σώζονται μία λεπτή μελανή γραμμή, πλάτους 0,003μ. και μία πλατιά κυματοειδής γραμμή, πλάτους 0,024μ. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στη θέση του πίσω μέρους του σώματος της αριστερής αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,25 x 0,185 x 0,006μ.

30. A/A: #611

Τμήμα τοιχογραφίας μεγάλων διαστάσεων, στο οποίο διακρίνονται μία πλατιά μελανή ταινία, πλάτους 0,029μ. και μία μελανή διχαλωτή ταινία, της οποίας οι διαστάσεις δεν είναι γνωστές, καθώς είναι σημαντικά απολεπισμένη η ζωγραφική της επιφάνεια. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στη θέση του λαιμού της δεξιάς αντιλόπης. Η διχάλα δημιουργείται λόγω της στροφής του κεφαλιού προς τα πίσω.

Βάθος λευκό

Διαστάσεις: 0,265 x 0,15 x 0,006μ.

31. A/A: #611

Τμήμα τοιχογραφίας μεγάλων διαστάσεων, το οποίο απεικονίζει μελανή ταινία, αρκετά απολεπισμένη. Η ταινία σε συγκεκριμένο σημείο χωρίζεται στα δύο, δημιουργώντας μία διχάλα. Πλάτος λεπτής γραμμής: 0,003 μ., πλάτος πλατιάς γραμμής: 0,015μ. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στο σημείο της γένεσης της ουράς της δεξιάς αντιλόπης. Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,185 x 0,175 x 0,006μ.

32. A/A: #611

Τμήμα τοιχογραφίας μεγάλων διαστάσεων. Φέρει μελανή πλατιά ταινία, σημαντικά απολεπισμένη. Σωζόμενο μήκος γραμμής: 0,195μ. Πλάτος γραμμής: 0,025 μ. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στη ράχη του σώματος της δεξιάς αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,28 x 0,215 x 0,006μ.

33. A/A: #618

Τμήμα τοιχογραφίας με μελανή ταινία, πλάτους 0,025μ., και σωζόμενου μήκους 0,108μ. Σημαντικά απολεπισμένη η ζωγραφική επιφάνεια του κονιάματος, καθώς και το χρώμα. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στη ράχη του σώματος της αριστερής αντιλόπης, κοντά στην ουρά.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,24 x 0,145 x 0,006μ.

34. A/A: #618

Τμήμα τοιχογραφίας με μελανή ταινία, πλάτους 0,030μ. και σημαντικά απολεπισμένη ζωγραφική επιφάνεια. Διακρίνεται επίσης, δεύτερη μελανή ταινία, εξαιρετικά λεπτή, πλάτους 0,005μ. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στο σημείο επαφής των δύο ζώων: η πλατιά ταινία αντιστοιχεί με τμήμα της ράχης της δεξιάς αντιλόπης και η λεπτή με την κάτω σιαγόνα του κεφαλιού της αριστερής αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

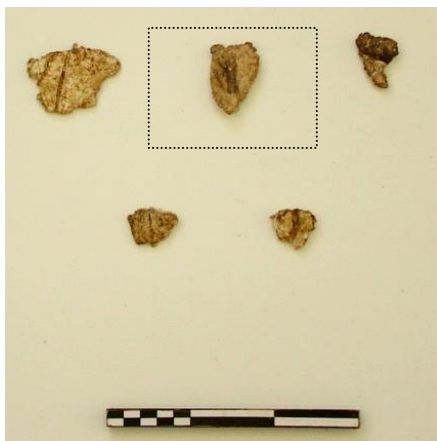
Διαστάσεις: 0,21 x 0,10 x 0,006μ.

35. A/A: #618

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων με ίχνη μελανού χρώματος στο σημείο θραύσης του. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στη ράχη του σώματος της δεξιάς αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,074 x 0,038 x 0,006μ.

36. A/A: #618

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων (μεσαίο στην άνω σειρά), το οποίο φέρει πλατιά μελανή ταινία. Μοιάζει να αποτελείται από μικρότερες γραμμές. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στην ουρά της δεξιάς αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,045 x 0,027 x 0,007μ.

37. A/A: #618

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων. Φέρει πλατιά, μελανή ταινία, πλάτους: 0,017μ. (στο μέσον). Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στο πίσω μέρος του λαιμού της αριστερής αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,105 x 0,055 x 0,006μ.

38. A/A: #601

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων με ίχνη μελανής ευθύγραμμης ταινίας, πλάτους 0,008μ. (αριστερά).

Αδιάγνωστο

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,031 x 0,023 x 0,005μ.

39. A/A: #603

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων με μελανή γραμμή, πλάτους 0,012μ., η οποία κυρτώνεται και ακολουθεί δεύτερο καμπύλο θέμα, το οποίο δεν είναι σαφές λόγω φθοράς. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στο περίγραμμα της κοιλιακής χώρας της αριστερής αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,082 x 0,072 x 0,006μ.

40. A/A: #603

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων. Φέρει στη μία άκρη ταινία που πιθανότατα καταλήγει σε “διχάλα”. Πλάτος σωζόμενης ταινίας: 0,017μ. Στην άλλη άκρη του σπαράγματος σώζεται τμήμα μελανού θέματος (δεύτερη ταινία;). Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στον λαιμό της δεξιάς αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,095 x 0,007 x 0,009μ.

41. A/A: #603

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων, το οποίο φέρει δύο πλατιές ταινίες. Οι διαστάσεις της πρώτης είναι ασαφείς καθώς η άκρη της συνεχίζει εκτός ορίων σπαράγματος. Η δεύτερη ταινία είναι σημαντικά απολεπισμένη, πλάτους 0,038μ. περίπου.

Τμήμα αδιάγνωστο.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,087 x 0,042 x 0,006μ.

42. A/A: #603

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων σε κακή διατήρηση. Φέρει λεπτές γραμμές, πλάτους 0,003-0,004μ. Διακρίνονται επίσης ίχνη ρόδινου χρώματος. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στο δεξιό αντί της αριστερής αντλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,08 x 0,045 x 0,005μ.

43. A/A: #603

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων σε κακή διατήρηση. Φέρει δύο λεπτές μελανές ταινίες, πλάτους 0,005μ. η καθεμία, και μία πλατύτερη, πλάτους 0,008μ. Διακρίνονται ίχνη ρόδινου χρώματος. Το σπάραγμα σχετίζεται με το προηγούμενο (αρ. κατ. 42) ως προς τη διατήρηση και την ποιότητα των γραμμών. Τοποθετήθηκε στον φορητό με Αρ. Κατ. 7, στο σημείο γένεσης του δεξιού αυτιού της αριστερής αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,095 x 0,06 x 0,004μ.

44. A/A: #603

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων σε κακή διατήρηση. Φέρει τμήμα μελανής ταινίας.

Τμήμα αδιάγνωστο.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,092 x 0,058 x 0,006μ.

45. A/A: #603

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων (δεξιά στην άνω σειρά) με αδιάγνωστο μελανό θέμα.

Διακρίνεται μελανή ταινία στα όρια του σπαράγματος.

Τμήμα αδιάγνωστο.

Βάθος λευκό.

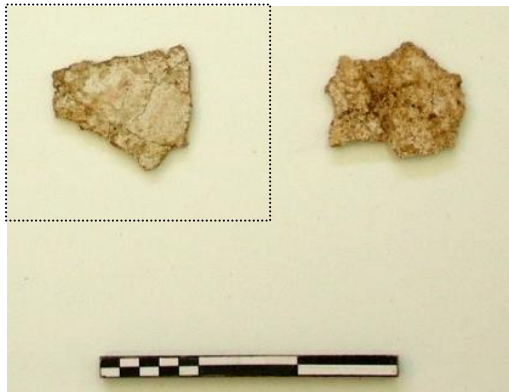
Διαστάσεις: 0,036 x 0,023 x 0,005μ.

46. A/A: #604

Σπάραγμα με ερυθρό χρώμα σε δύο σημεία. Στο κατώτερο από τα δύο το ερυθρό θέμα ορίζεται με σπαγγιά. Το ανώτερο σημείο έχει αδιάγνωστο σχήμα. Στο ένα άκρο του σπαράγματος διακρίνονται ίχνη μελανής ταινίας που δημιουργούν δύο λεπτές γραμμές, πλάτους 0,005-0,006μ. Ίσως από το βωβό κύμα της σύνθεσης.

Στο υπόλοιπο τμήμα το βάθος είναι λευκό.

Διαστάσεις: 0,184 x 0,105 x 0,006μ.

47. A/A: #608

Σπάραγμα μικρών διαστάσεων, σε κακή διατήρηση (αριστερά στη φωτογραφία). Έχει απολεπιστεί η λευκή επίστρωση και διακρίνονται λεπτές ταινίες, ρόδινου χρώματος, πλάτους περίπου 0,006μ. Τοποθετήθηκε στον φορητό πίνακα με Αρ. Κατ. 7, στο στόμα της δεξιάς αντιλόπης.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,072 x 0,06 x 0,006μ.

48. A/A: #610

Σπάραγμα με κακή διατήρηση εξαιτίας απολεπίσεων του χρώματος και μυκήτων. Διακρίνονται δύο μελανές ταινίες, πάχους 0,01μ., καθώς και μία ελλειψοειδούς απόληξης σε κάθετη επαφή με τη μία εξ αυτών. Διακρίνεται σφάλμα στην παλαιότερη συντήρηση του σπαράγματος.

Αδιάγνωστο.

Βάθος λευκό.

Διαστάσεις: 0,195 x 0,115 x 0,006μ.

49. Τμήματα από την άνω ζώνη της σύνθεσης

A/A: #566, #595, #601, #608, #609, #612, #619

Πρόκειται για τμήματα τοιχογραφίες μεγάλων διαστάσεων από την άνω ζώνη των συνθέσεων των αντλιοπών. Τοποθετήθηκαν στο φορητό τελάρο με Αρ. Κατ. 7.

Διαστάσεις εικονογραφίας:

Ταινίες:

Πλάτος (αρχίζοντας από το τέλος του ερυθρού βωβού κύματος):

Λευκή: 0,040-0,043μ., μελανή: 0,043-0,052μ., κυανή: 0,017 -0,025μ., μελανή: 0,031-0,039μ., λευκή: 0,007-0,013μ., ερυθρή: 0,012-0,018μ., λευκή: 0,009μ.

Φυτικό στοιχείο:

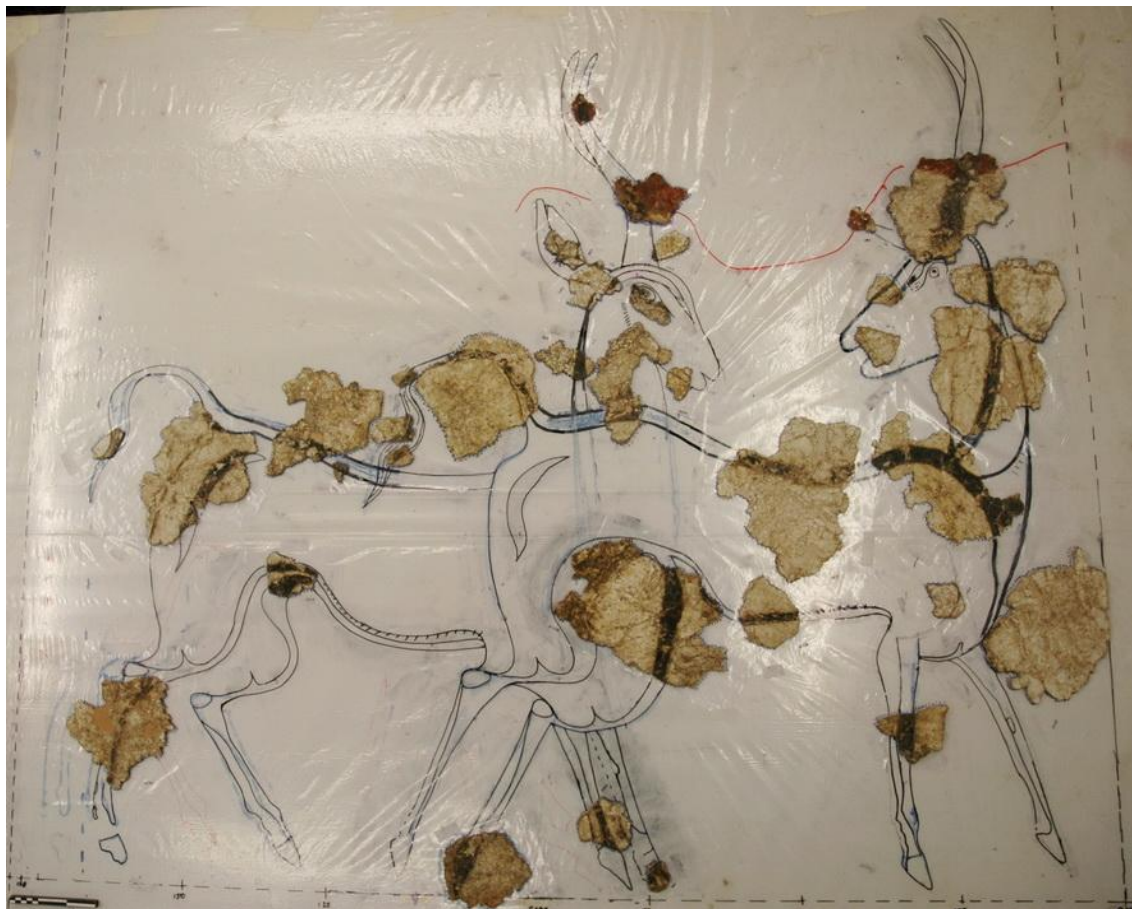
Πλάτος φύλλου: 0,104 x 0,098μ.,

πλάτος βλαστού: 0,012μ. (στο λεπτό σημείο) και 0,041-0,043μ. (στο πλατύ σημείο).

Συνολικό πλάτος ταινίας φυτικού στοιχείου 0,246-0,251μ.

Μετρήθηκαν 7 τμήματα μεγάλων διαστάσεων, 8 μεσαίων και, τέλος, 57 μικρών διαστάσεων, κυρίως από τις ταινίες.

Αποκατάσταση της σύνθεσης του ανατολικού τοίχου με τα σπαράγματα (Αρ. Κατ. 7)

Η σύνθεση του ανατολικού τοίχου, όπως αποκαταστάθηκε σε φορητό τελάρο με την ένταξη των σπαραγμάτων που ταυτίστηκαν.

Σύνθεση μονής αντιλόπης από το δυτικό τμήμα του βόρειου τοίχου.

Η σύνθεση από το δυτικό τμήμα του βόρειου τοίχου δεν στάθηκε εφικτό να αποκατασταθεί, έστω και αποσπασματικά, λόγω περιορισμένου αριθμού σπαραγμάτων. Το κάτω μέρος της σύνθεσης αποτοιχίστηκε το 2002 (αρ. κατ. 50), ενώ λίγα ακόμα σπάργματα ταυτίστηκε ότι ανήκουν στη συγκεκριμένη σύνθεση (αρ. κατ. 25, 44, 45, 48). Παρόλα αυτά, ο αριθμός ήταν ανεπαρκής για την κατασκευή φορητού πίνακα και την ένταξή τους σε αυτόν.

50. A/A: #2760

Αποτοιχίστηκε το 2002. Πρόκειται για την κάτω ζώνη της αντιλόπης από το δυτικό τμήμα του βόρειου τοίχου. Σε αρκετά κακή διατήρηση. Σημαντικά απολεπισμένη η ζωγραφική επιφάνεια, καθώς και το υπόστρωμα.

Διακρίνεται αλληλουχία ταινιών.

Διαστάσεις: 1,15 x 0,27-0,75μ.

Πλάτος ταινιών (από κάτω προς τα πάνω):

μελανή: 0,27μ., κυανή: 0,040-0,055μ., μελανή: 0,085μ., κίτρινης ώχρας: 0,11-0,15μ.

Η εικονογραφία ακολουθεί αυτή των υπόλοιπων συνθέσεων στους τοίχους του Δωμ. 1. Εντοπίζονται έντονα ίχνη σπαγγιάς, ανάμεσα στις ταινίες, οι οποίες φέρουν επιδιορθώσεις, καθώς διασπιδώνονται διπλές σπαγγιές σε διάφορα σημεία της ζωγραφικής επιφάνειας. Η ταινία της κίτρινης ώχρας διατηρείται σε αυτό το τμήμα σε πολύ καλύτερη κατάσταση από τις άλλες συνθέσεις και εντοπίζονται “τινάγματα” του χρωστήρα με ερυθρό χρώμα.

Στο αριστερό όριο του διασωθέντος τμήματος, διακρίνεται τμήμα από τη μελανή οπλή του πίσω ποδιού της αντιλόπης, η οποία εισχωρεί στο εσωτερικό της ανώτερης ταινίας με την

κίτρινη όχρα. Σε μικρή απόσταση, πιο πάνω, διακρίνεται μικρό τμήμα από την κνήμη του ζώου σε μελανό χρώμα.

Στην πίσω επιφάνεια του τμήματος, εντοπίστηκε πρασινωπή σαπωνοειδής ουσία, η οποία κάλυπτε όλο τον τοίχο. Η ουσία αυτή εντοπίστηκε και σε άλλα τμήματα, τα οποία αποτοιχίστηκαν από τους τοίχους του δωματίου κατά το 2002. Παραμένει άγνωστη η χρήση της ουσίας αυτής⁹.

Τμήμα της πίσω επιφάνειας. Διακρίνεται η πρασινωπή ουσία, η οποία κάλυπτε όλη την πίσω επιφάνεια της σύνθεσης.

⁹ Βλ. επίσης παλαιότερη τοιχογράφηση Δωμ. 1.

Οι πυγμάχοι**51. Ο φορητός πίνακας, Ε.Α.Μ.**

Αρ. Κατ.: 343

Πρόκειται για τη σύνθεση από τον νότιο τοίχο του Δωματίου 1. Αποκαλύφθηκε και αποκαταστάθηκε το 1970¹⁰. Κατά τη διάρκεια της παρούσας μελέτης δεν ταυτίστηκαν νέα σπαράγματα από τη συγκεκριμένη σύνθεση.

Διαπιστώνονται μεγάλα κενά στην άνω και κάτω ζώνη, καθώς και διάσπαρτα σε όλη τη σύνθεση. Λείπει το μεγαλύτερο τμήμα του δεξιού πυγμάχου, καθώς και μικρότερα τμήματα από τον αριστερό. Έχει γίνει σχεδιαστική αποκατάσταση στα τμήματα που λείπουν. Ακολουθείται, και στην περίπτωση αυτή, ο τριμερής διαχωρισμός.

¹⁰ Για τα ανασκαφικά δεδομένα βλ Κεφ. 2.1.4 και 2.2.1.

Διαστάσεις πίνακα: ύψος: 2,75μ., πλάτος: 0,94μ.

Α. Άνω και Κάτω Ζώνη

Απεικονίζεται η ίδια εικονογράφηση με τις άλλες συνθέσεις του δωματίου: ταινίες στην κάτω ζώνη και φυτικό στοιχείο με λεπτές ταινίες στην άνω. Η μόνη διαφοροποίηση της σύνθεσης αυτής σε σχέση με τις υπόλοιπες, είναι ότι τα πόδια των πυγμάχων εδράζονται κατευθείαν στην άνω επιφάνεια της μελανής ταινίας της κάτω ζώνης, χωρίς να μεσολαβεί η ενδιάμεση ταινία της κίτρινης ώχρας που εμφανίζεται στις αντιλόπες και στην οποία εισχωρούν μερικώς οι οπλές των ζώων. Αντίθετα, οι νεαροί πυγμάχοι εδράζονται με όλη την επιφάνεια των ποδιών τους πάνω στη μελανή ταινία.

Β. Κεντρική Ζώνη

Αποτυπώνεται το ζεύγος των νεαρών πυγμάχων πάνω σε λευκό βάθος. Τα σώματά τους αποδίδονται με ερυθροκάστανο χρώμα, γυμνά, με ζώμα γύρω από την περιοχή της κοιλιάς και από ένα χειρόκτιο στο δεξιό χέρι του κάθε παιδιού. Η κόμη του αριστερού παιδιού είναι σε μεγάλο βαθμό ξυρισμένη, όπως υποδεικνύει το κυανό χρώμα, και φέρει δύο πλόκαμους μεγάλου μήκους (ένα στην κορυφή και ένα στο δεξιό ημισφαίριο του κρανίου) και δύο κοντούς στην πρόσθια περιοχή του κεφαλιού. Αποδίδεται το δεξιό ήμισυ του προσώπου του. Φέρει ενώτιο κίτρινου χρώματος (πιθανότατα χάλκινο ή χρυσό). Έχει έντονα σχεδιασμένο μελανό φρύδι και το μάτι του αποδίδεται κατ' ενώπιον με έντονο μελανό περίγραμμα. Το εσωτερικό του ματιού είναι λευκό, από επίθετο χρώμα, με καστανή ίριδα και μελανή κόρη. Με τον ίδιο τρόπο αποδίδεται και το μάτι του δεξιού παιδιού. Το χρώμα του προσώπου είναι πιο ανοικτό από το υπόλοιπο σώμα και η περιοχή του στόματος ίσως αποδίδεται με ελαφρώς ερυθρότερο χρώμα. Έχει το αριστερό του χέρι προτεταμένο και το δεξιό λυγισμένο, μπροστά στο στήθος του, σε θέση πυγμαχίας. Επίσης, το αριστερό του πόδι προτάσσεται και το δεξιό είναι προς τα πίσω για μεγαλύτερη σταθερότητα στη στάση του.

Στον λαιμό φέρει περιδέριο από χάνδρες, κυανού χρώματος, τμήμα του οποίου δεν φαίνεται λόγω της απόδοσης του δεξιού ώμου. Φέρει περιβραχιόνιο ιδίου τύπου, στον αριστερό βραχίονα, καθώς και δεύτερο περιβραχιόνιο, κίτρινου χρώματος, πιθανότατα χάλκινο ή χρυσό, γύρω από τον καρπό. Η απόληξη του αριστερού προτεταμένου χεριού, κρύβεται πίσω από το κεφάλι του δεξιού αγοριού. Το ίδιο συμβαίνει και με το αντίστοιχο χέρι του δεξιού αγοριού. Στην απόληξη του χειρόκτιου στο δεξιό λυγισμένο χέρι αποδίδεται ταινία κυανού χρώματος, στο εσωτερικό της οποίας διακρίνονται δύο λεπτές, κατακόρυφες, μελανές ταινίες. Ένα ακόμα περιβραχιόνιο, κίτρινου χρώματος, εντοπίζεται στην περιοχή του καρπού, πάνω από το χειρόκτιο. Στην περιοχή της κοιλιάς φοράει ζώμα κυανού χρώματος.

Στην περιοχή των αστραγάλων φοράει από δύο περισφύρια σε κάθε πόδι: ένα, χαλαρότερο, με κυανές χάντρες και ένα σφικτά δεμένο κίτρινου χρώματος (χάλκινο ή χρυσό).

Το δεξιό παιδί αποδίδεται με πιο απλά χαρακτηριστικά και στολισμό. Στο κρανίο του φέρει δύο μακριούς βοστρύχους, οι οποίοι κατεβαίνουν χαμηλά στην πλάτη και έναν κοντό, στο πρόσθιο τμήμα του κρανιού. Αποδίδεται το αριστερό τμήμα του κεφαλιού του σε τομή, ενώ το αριστερό του μάτι σε κατ' ενόπιον απόδοση. Το φρύδι του είναι έντονο, μελανού χρώματος και το μάτι σχεδιασμένο με μελανό περίγραμμα. Το εσωτερικό του έχει λευκό

επίθετο χρώμα, καστανή ίριδα και μελανή κόρη.

Έχει προτεταμένο το δεξιό του χέρι, η απόληξη του οποίου κρύβεται πίσω από το κεφάλι του αριστερού αγοριού. Το αριστερό χέρι κατεβαίνει χαμηλά στο πλάι, κατά μήκος του κορμού του, ελαφρά λυγισμένο. Το δεξιό του πόδι είναι τοποθετημένο μπροστά και το αριστερό πατάει λίγο πιο πίσω.

Στην περιοχή της κοιλιάς φοράει μελανό ζώμα, το οποίο φέρει λεπτό κόμβο στο αριστερό τμήμα. Δεν διακρίνεται κόσμημα.

ΔΩΜΑΤΙΟ 6.**Παλαιότερη τοιχογράφηση Δωματίου 6.**

Πρόκειται για ολιγάριθμο σύνολο σπαραγμάτων εξαιρετικής διατήρησης. Τα σπάργματα βρίσκονταν στο στρώμα προετοιμασίας της μεταγενέστερης τοιχογράφησης και ορισμένα από αυτά απομακρύνθηκαν κατά τη συντήρηση. Σε κάποιες περιπτώσεις όμως παρέμειναν στη θέση τους.

Φέρουν γραμμική διακόσμηση με μελανό, ερυθρό και κυανό χρώμα και έντονα ίχνη σπαγγιάς. Τρία σπάργματα φέρουν ταινίες σε σχήμα γωνίας. Η ζωγραφική επιφάνεια είναι εξαιρετικά λειασμένη και το κονίαμα στο στρώμα προετοιμασίας εμφανίζεται λεπτόκοκκο και καλοδουλεμένο. Η πίσω επιφάνεια των σπαραγμάτων είναι λεία και σε καλή κατάσταση. Προέρχονται από προγενέστερη τοιχογράφηση του κτηρίου Β ή άλλου κτηρίου του οικισμού¹¹.

52. A/A: #571, #587, #640, #1822

Πρόκειται για τμήματα που φέρουν μελανή ταινία αγνώστου πλάτους σε λευκό βάθος. Διακρίνονται έντονα ίχνη σπαγγιάς. Το μελανό χρώμα παρουσιάζει εξαιρετική διατήρηση.

Διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα 0,14 x 0,175μ

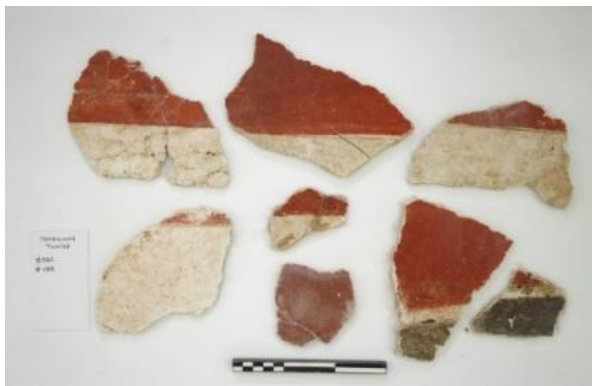
¹¹ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προέλευση των κονιαμάτων βλ. Κεφ. 6.6.1.

53. A/A: #586, #572, #689

Πρόκειται για σπαράγματα που φέρουν ταινίες δύο χρωμάτων, κυανού και μελανού, σε λευκό βάθος. Σε τρία από τα σπαράγματα αποτυπώνονται ταινίες που σχηματίζουν ορθή γωνία. Από κλιμακωτό θέμα, ίσως κλιμακοστάσιο. Πολύ καλή διατήρηση χρωμάτων και κονιάματος.

Διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,26 x 0,26μ., μικρότερο σπάραγμα: 0,11 x 0,85μ.

54. A/A: 587, #689

Πρόκειται για σπαράγματα εξαιρετικής διατήρησης τα οποία φέρουν ερυθρές ταινίες σε λευκό βάθος. Δύο από τα σπαράγματα φέρουν συνδυασμό ερυθρής και μελανής ταινίας με παρεμβλλόμενη ταινία λευκού χρώματος.

Διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,18 x 0,13μ., μικρότερο σπάραγμα: 0,08 x 0,65μ.

55. A/A: #586, #587

Πρόκειται για σπαράγματα διαφορετικής διατήρησης και εικονογράφησης. Το μεγαλύτερο σπάραγμα διατηρεί στη μία του μακριά πλευρά αποτύπωμα από τελείωμα σε ξύλο. Φέρει πλατιές ταινίες ερυθρού χρώματος στις οποίες παρεμβάλλονται λεπτές λευκές ταινίες. Τέσσερα από τα σπαράγματα είναι λευκού χρώματος, ένα φέρει πορτοκαλόχρωμη βαφή, κακής διατήρησης, και το τελευταίο φέρει ταινίες, ερυθρού και μελανού χρώματος στις οποίες παρεμβάλλονται λευκές.

Διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,39 x 0,85μ., μικρότερο σπάραγμα: 0,09 x 0,04μ.

56. Αρ. Κατ. 351

Εκτίθεται στο Μ.Π.Θ. Έχει έντονο ερυθρό χρώμα βάθους, εξαιρετικής ποιότητας και διατήρησης, στο οποίο παρεμβάλλεται λευκή ταινία, μικρού πλάτους, με έντονα τα σημάδια του σπάγγου.

Στην πίσω επιφάνειά του διατηρεί, επίσης, ίχνη σπαγγιάς, πιθανότατα από άλλο σπάραγμα, το οποίο υπήρχε στην πίσω επιφάνεια με τη ζωγραφική του επιφάνεια σε επαφή με το κονίαμα. Το γεγονός υποδεικνύει και τρίτο στρώμα τοιχογράφησης.

Διαστάσεις: 0,22 x 0,17μ.

57. Αρ. Κατ. 353

Εκτίθεται στο Μ.Π.Θ. Σε λευκό βάθος αποτυπώνεται ερυθρή ταινία και μελανή σε σχήμα ορθής γωνίας με κυανό χρώμα στο εσωτερικό. Ίσως από την ίδια ομάδα των σπαραγμάτων με Αρ. Κατ. 53-54. Η διατήρηση των χρωμάτων και του κονιάματος είναι εξαιρετική. Εντονα αποτυπώματα σπάγγου.

Διαστάσεις: 0,25 x 0,28μ.

Νεότερη τοιχογράφηση Δωματίου 6

Το νεότερο στρώμα τοιχογράφησης του Δωματίου 6 έχει αποκατασταθεί σε τρεις φορητούς πίνακες. Υπάρχει όμως και σημαντικός αριθμός σπαραγμάτων, ο οποίος προσφέρει νέα στοιχεία. Οι φορητοί πίνακες εκτίθενται στο Μουσείο Προϊστορικής Θήρας και τα σπράγματα είναι αποθηκευμένα στην αποθήκη του εργαστηρίου τοιχογραφιών της Ανασκαφής Ακρωτηρίου.

Πίθηκοι

Οι αποκατεστημένες συνθέσεις, Μ.Π.Θ.

58. Βόρειος τοίχος

Αρ. Κατ.: 344

Διαστάσεις πίνακα: ύψος 2,70μ., πλάτος: 2,76μ.

59. Δυτικός τοίχος

Αρ. Κατ.: 345

Η σύνθεση των πιθήκων καταλαμβάνει τουλάχιστον δύο τοίχους του Δωμ. 6. Η σύνθεση του βόρειου τοίχου είναι η καλύτερα σωζόμενη. Απεικονίζεται μία αγέλη οκτώ πιθήκων, οι οποίοι σκαρφαλώνουν με έντονες κινήσεις σε βράχια και απομακρύνονται. Τα κυανά σώματα των ζώων είναι αποδοσμένα σε λευκό βάθος. Τα βράχια αποδίδονται με πολυχρωμία διαφορετικών τόνων κίτρινων και καστανών ωχρών. Ακολουθείται ο τριμερής διαχωρισμός της ζωγραφικής επιφάνειας.

Διαστάσεις πίνακα: ύψος 2,70μ., πλάτος: 1,13μ.

A. Κάτω Ζώνη

Απεικονίζει υγρό στοιχείο, ποτάμι ή θάλασσα. Αποδίδεται με κυανό και μελανό χρώμα και τα όριά του διακρίνονται με ένα χαρακτηριστικό συμβολισμό σε σχήμα άγκιστρου. Παρεμβάλλονται τμήματα αποδοσμένα με κίτρινη ώχρα, τα οποία ίσως αποδίδουν την ξηρά.

Διαστάσεις:

Μέγιστο συνολικό πλάτος ζώνης: 0,728μ.

Προτάσεις αποκατάστασης νέων σπαραγμάτων στην κάτω ζώνη της σύνθεσης:

Β. Κεντρική ζώνη**Βόρειος τοίχος****Δυτικός τοίχος**

Τα σώματα των πιθήκων είναι κυανά, εκτός από την περιοχή της κοιλιάς, το εσωτερικό των μηρών, τμήμα του προσώπου και τα μάτια που αποδίδονται με λευκό. Το εσωτερικό των ματιών φέρει επίθετο λευκό χρώμα, ενώ στα άλλα σημεία του σώματος το λευκό δημιουργήθηκε από το βάθος της σύνθεσης. Τα αυτιά αποδίδονται με ρόδινο χρώμα, η ίριδα των ματιών με καστανό και η κόρη με μελανό. Λεπτομέρειες του κεφαλιού αποδίδονται με

μελανό. Σε ορισμένα σημεία των σωμάτων των ζώων, τα οποία είναι ραδινά και ευέλικτα, υπάρχει μελανό περίγραμμα. Σε σημεία που το χρώμα του σώματος έχει απολεπιστεί, διακρίνεται υπόστρωμα ρόδινου χρώματος.

Τα βράχια, πάνω στα οποία σκαρφαλώνουν οι πίθηκοι, αποδίδονται με έντονη πολυχρωμία πάνω στο λευκό βάθος, ενώ παράλληλα διακρίνεται υπόστρωμα κίτρινου χρώματος.

Προτάσεις αποκατάστασης νέων σπαραγμάτων στην κεντρική ζώνη.

Γ. Άνω Ζώνη
Βόρειος τοίχος

Δυτικός τοίχος

Ενοποιεί τους δύο τοίχους με πλατιά ζωφόρο τρέχουσας ακανθωτής σπείρας, η οποία ορίζεται από παράλληλες ταινίες. Τα χρώματα που χρησιμοποιούνται είναι το λευκό, το ερυθρό, το κυανό και το μελανό. Το ανώτερο τμήμα της ζώνης, μέχρι την οροφή, ήταν ζωγραφισμένο με πορτοκαλόχρωμη βαφή. Στην περιοχή αυτή το κονίαμα φέρει αποτύπωμα από τις δοκούς της οροφής (Αρ. Κατ. 82).

Σπαράγματα

Σημαντικός αριθμός σπαραγμάτων, ο οποίος προέρχεται από τη σύνθεση των πιθήκων, εντοπίστηκε στην αποθήκη του εργαστηρίου τοιχογραφιών. Το σύνολο αυτό συντηρήθηκε και στη συνέχεια διαχωρίστηκε σε ενότητες ανάλογα με το εικονογραφικό θέμα και τη ζώνη από την οποία προέρχεται. Η καταγραφή και η τεκμηρίωση πραγματοποιήθηκε σε επίπεδο ενοτήτων λόγω του μεγάλου αριθμού. Σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις καταγράφηκαν μεμονωμένα σπαράγματα.

60. Κυανό-ερυθρά βράγια

Αρ. Κατ. 378β

A/A: #672

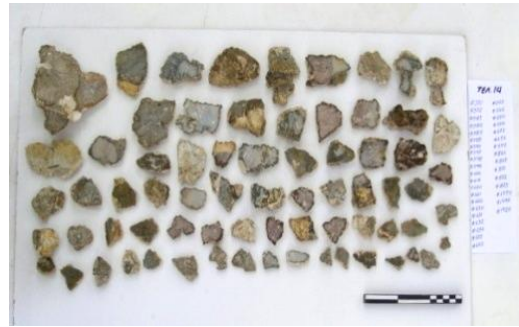
Τμήμα τοιχογραφίας μεγάλων διαστάσεων. Απεικονίζει τμήμα βράχων με κυανό και ερυθρό χρώμα. Στην πίσω επιφάνειά του διακρίνεται ερυθρό σπάραγμα παλαιότερης εικονογράφησης, ενσωματωμένο στο υπόστρωμα της νεότερης.

Διαστάσεις: 0,34 x 0,17 x 0,026μ.

61. Κυανά-ερυθρά βράχια

Αρ. Κατ. 378α

A/A: #571, #572, #582, #583, #584, #585, #588, #590, #597, #598, #599, #600, #616, #620, #621, #622, #630, #631, #632, #634, #635, #642, #645, #646, #647, #664, #665, #666, #672, #674, #697, #866, #867, #871, #872, #873, #1794, #1796, #1920

Σπαράγματα από την περιοχή των βράχων της κεντρικής ζώνης. Διακρίνεται μεγάλη ποικιλία στους χρωματισμούς: από σκούρο κυανό έως τεφρό με αποχρώσεις του κίτρινου και του ερυθρού. Σε ορισμένα τμήματα με απολεπισμένη ζωγραφική επιφάνεια διακρίνεται το υπόστρωμα κάτω από το κυανό, συνήθεστερα πορτοκαλί, ερυθρό ή μελανό.

Οι δίσκοι περιέχουν συνολικά 209 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,315 x 0,18 x 0,16μ. (#616)

Μικρότερο σπάραγμα: 0,016 x 0,01 x 0,008μ. (#1796)

62. Μελανά

Αρ. Κατ. 379

A/A: #571, #572, #577, #582, #583, #584, #588, #590, #593, #597, #598, #599, #600, #616, #620, #621, #622, #623, #630, #631, #632, #634, #635, #640, #645, #647, #664, #665, #666, #855, #866, #867, #1816, #1920

Σπαράγματα μελανού χρώματος από την κάτω ζώνη. Ίσως από την περιοχή του υδάτινου στοιχείου.

Οι δίσκοι περιέχουν 340 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα 1: 0,20 x 0,13 x 0,02μ. (#866)

Μεγαλύτερο σπάραγμα 2: 0,21 x 0,12 x 0,015μ. (#866)

Μικρότερο σπάραγμα: 0,016 x 0,012 x 0,007μ. (#623)

Επίσης, περιέχουν 477 σπαράγματα με διαστάσεις χιλιοστών.

63. Κίτρινα βράχια

Αρ. Κατ. 380

A/A: #571, #577, #583, #584, #588, #590, #598, #599, #600, #616, #620, #621, #630, #631, #632, #634, #635, #641, #642, #646, #664, #666, #674, #697, #866, #867, #872, #873, #1794, #1796, #1816, #1920

Σπαράγματα από την περιοχή των βράχων. Το κίτρινο αποτελεί το βασικό χρώμα σε αυτό το σύνολο αλλά παρατηρείται και παρουσία περισσότερων χρωμάτων

Οι δίσκοι περιέχουν 167 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα 1: 0,24 x 0,20 x 0,008μ. (#641)

Μεγαλύτερο σπάραγμα 2: 0,31 x 0,17 x 0,005μ. (#634)

Μικρότερο σπάραγμα: 0,024 x 0,013 x 0,004μ. (#572)

Επίσης, περιέχουν 17 σπαράγματα με διαστάσεις χιλιοστών.

64. Υγρό στοιχείο

Αρ. Κατ. 381

Α/Α: #571, #572, #582, #585, #588, #590, #597, #598, #599, #600, #616, #621, #622, #630, #631, #635, #640, #664, #665, #666, #855, #857, #871, #872, #1816, #1920

Σπαράγματα μελανού και κυανού χρώματος που προέρχονται από το ποτάμι/θάλασσα στο κάτω μέρος της σύνθεσης.

Ο δίσκος περιέχει 13 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,205 x 0,145 x 0,012μ. (#599)

Μικρότερο σπάραγμα: 0,035 x 0,22 x 0,009μ. (#585)

65. Ερυθρά

Αρ. Κατ. 382

A/A: #571, #572, #577, #582, #583, #584, #588, #590, #593, #597, #598, #599, #620, #621, #622, #630, #631, #632, #634, #635, #640, #641, #642, #645, #647, #664, #665, #666, #674, #697, #866, #867, #871, #872, #873, #1794, #1796, #1816, #1920

Σπαράγματα ερυθρού χρώματος από τα βράχια. Διακρίνονται ίχνη άλλων χρωμάτων, όπως λευκού, από το βάθος της σύνθεσης, μελανού και κίτρινου.

Οι δίσκοι περιέχουν 329 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα 1: 0,25 x 0,09 x 0,015μ. (#634, τελείωμα)

Μεγαλύτερο σπάραγμα 2: 0,14 x 0,18 x 0,01μ. (#572)

Μικρότερο σπάραγμα: 0,013 x 0,01 x 0,008μ. (#585)

66. Ταινίες άνω ζώνης

Αρ. Κατ. 383α

Α/Α: #572, #577, #582, #583, #584, #588, #590, #593, #597, #598, #599, #600, #620, #621, #622, #630, #631, #632, #634, #635, #641, #645, #646, #647, #664, #665, #666, #697, #855, #857, #858, #867, #871, #873, #1816, #1920

Σπαράγματα με ταινίες από την άνω ζώνη.

Οι δίσκοι περιέχουν 243 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

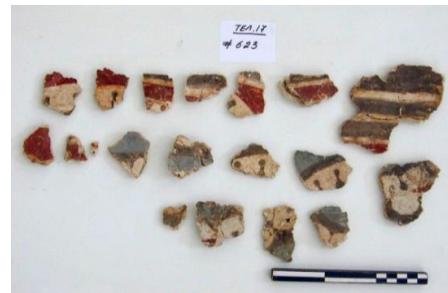
Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,21 x 0,075 x 0,011μ. (#858)

Μικρότερο σπάραγμα: 0,015 x 0,016 x 0,007μ. (#623)

67. Ταινίες άνω ζώνης

Αρ. Κατ. 383β

Α/Α: #571, #583, #623, #856, #859, #860, #863

Σπαράγματα της άνω ζώνης. Ανήκουν στην ίδια ομάδα με τα σπαράγματα του Αρ. Κατ. 66.

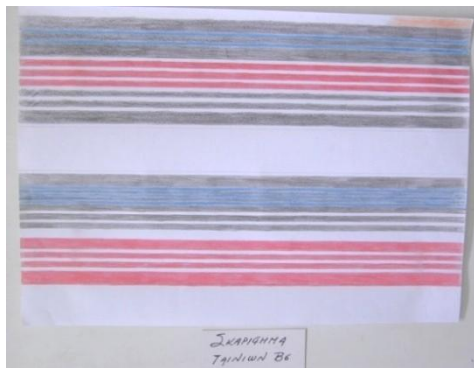
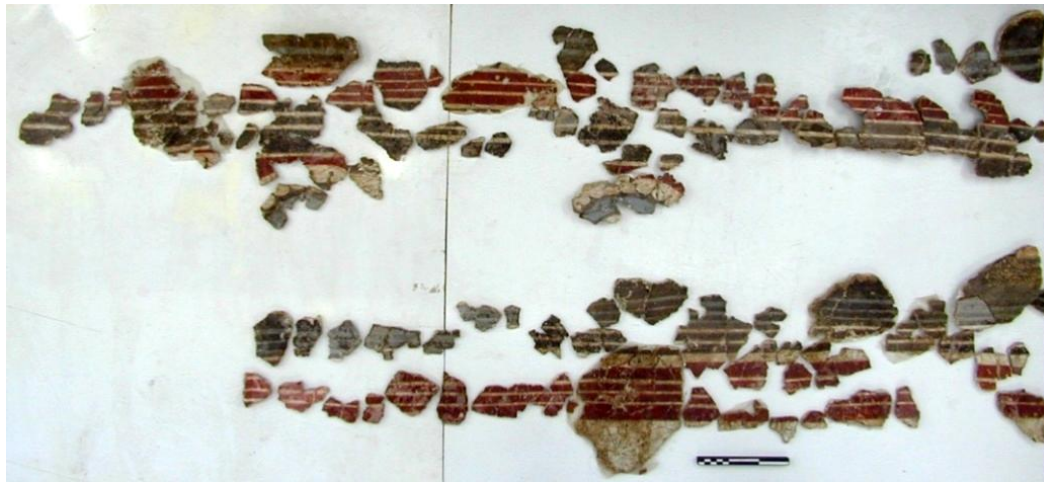
Οι δίσκοι περιέχουν 529 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,14 x 0,125 x 0,007μ. (#857, #858)

Μικρότερο σπάραγμα: 0,002 x 0,007 x 0,006μ. (#863)

Επίσης, περιέχει 292 σπαράγματα με διαστάσεις χιλιοστών.

Νέα πρόταση αποκατάστασης της άνω ζώνης βάσει των σπαραγμάτων

Σκαρίφημα της αποκατάστασης των ταινιών της άνω ζώνης, οι οποίες πλαισιώνουν την τρέχουσα σπείρα. Στο κατώτερο ήμισυ της ζωφόρου προστίθεται μία ακόμα σειρά ερυθρής/λευκής ταινίας, καθώς και ένα ακόμα σύνολο ταινιών με εναλλαγή μελανού και κυανού χρώματος, πριν την ακανθωτή σπείρα (Αρ. Κατ. 58-59). Στο ανώτερο ήμισυ της ζωφόρου προστίθεται πορτοκαλόχρωμο τμήμα έως την οροφή που πλαισιώνει τις κυλινδρικές δοκούς.

Η αποκατάσταση έγινε βάσει των νέων τμημάτων. Διαφοροποιείται σε ορισμένα σημεία από την αποκατεστημένη άνω ζώνη στους φορητούς πίνακες που εκτίθενται στο Μ.Π.Θ.

“Κατσίκια”

68. Αποκατεστημένη σύνθεση

Αρ. Κατ.: 346

Σύνθεση μικρών διαστάσεων, ελλειψής στο μεγαλύτερο μέρος της. Εικονίζονται δύο ζώα μικρών διαστάσεων (κατσίκια;). Το πρώτο αποδοσμένο με κίτρινη όχρα και το δεύτερο κυανό με τις οπλές του να πατούν σε βράχια. Τα βράχια είναι αποδοσμένα με ερυθρό, κυανό, κίτρινο, καστανό χρώμα και ποικίλες αποχρώσεις τους. Διακρίνεται μελανό περίγραμμα σε ορισμένα σημεία. Από τα βράχια εκφύεται θύσανος με άνθη κρόκου, εκατέρωθεν του οποίου βρίσκονται ακίνητα τα δύο ζώα, τα οποία αποδίδονται στραμμένα προς την αντίθετη κατεύθυνση. Ο κρόκος εικονίζεται με τρία ελλειπή άνθη και είναι σε μεγάλο βαθμό συμπληρωμένος.

Η σύνθεση είναι σε μεγάλο βαθμό συμπληρωμένη.

Διαστάσεις πίνακα: 1,00 x 1,10μ.

Σπαράγματα

69. Κατσίκια-κρόκοι

Αρ. Κατ. 384

Α/Α: #584, #585, #597, #631, #641, #855, #866, #867, #871, #872, #873, #1794, #1796, #1816

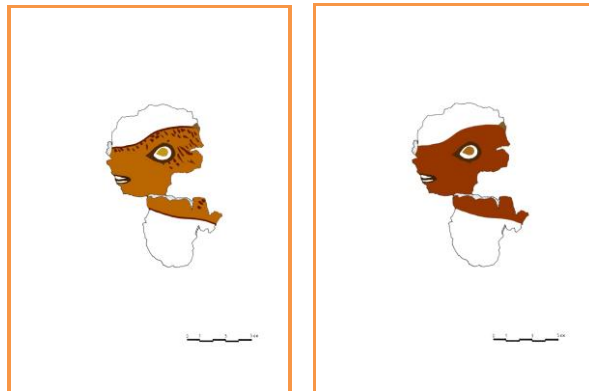

Σπαράγματα από κατσίκι. Το ζώο αποδίδεται με πορτοκαλόχρωμη βαφή σε λευκό βάθος. Δεν εντοπίστηκαν επαφές ανάμεσα στα σπαράγματα.

70. Τμήμα κεφαλιού κατσίκιού

Αρ. Κατ. 384α

Α/Α: 866, 867

Σχέδια: Μ. Κρίγκα

Σπάραγμα με τμήμα κεφαλιού από κατσίκι. Αποδίδεται το μάτι κατ' ενόπιον, λευκό εσωτερικά, με καστανή ίριδα. Στην αριστερή πλευρά διακρίνεται η εσωτερική γωνία από το στόμα του. Το ζώο κινείται προς τα αριστερά.

Διαστάσεις: 0,125 x 0,075 x 0,008μ.

71-72. Τμήματα συστάδας κρόκου

Αρ. κατ. 384β-γ

Α/Α: 598, 855, 866, 1816

Σπαράγματα από συστάδα κρόκου. Το τμήμα στην άνω σειρά απεικονίζει με κυανό χρώμα τμήμα του βράχου, από τον οποίο φύεται ο κρόκος. Με πορτοκαλόχρωμη βαφή αποδίδονται τα κλωνάρια του φυτού. Δεν διασώζεται άνθος.

Διαστάσεις: 0,245 x 0,10 x 0,009μ.

Τα τμήματα στην κατώτερη σειρά προέρχονται από δεύτερη συστάδα κρόκου, στην οποία διασώζονται ίχνη από τα άνθη. Δεν εντοπίστηκαν επαφές ανάμεσα στα σπαράγματα. Με πορτοκαλόχρωμη βαφή αποδίδονται τα κλωνάρια και με βαθύ ερυθρό οι στήμονες από τα άνθη του κρόκου. Στο κατώτερο μέρος του μεγαλύτερου τμήματος διακρίνονται ίχνη από κυανό χρώμα, ίσως του βράχου.

Διαστάσεις μεγαλύτερου τμήματος: 0,16 x 0,075 x 0,008μ.

Χελιδόνια**73. Αποκατεστημένη σύνθεση**

Αρ. Κατ. 347

Χελιδόνι, το οποίο αποκαλύφθηκε και αποκαταστάθηκε κατά τη δεκαετία του '70. Η απόληξη του αριστερού φτερού, όπως και το αριστερό τμήμα της ουράς είναι συμπληρωμένα. Το χελιδόνι αποδίδεται σε πτήση προς τα δεξιά, έχει διχλωτή ουρά, ερυθρό λαιμό και μισάνοικτο ράμφος. Ο ζωγράφος το αποδίδει κοιτώντας το από πάνω (*bird's eye view*). Δεν διακρίνεται καθόλου η περιοχή της κοιλιάς και επικρατεί το μελανό χρώμα του σώματος. Το ράμφος του αποδίδεται με ερυθρό χρώμα, η ίριδα με λευκό και η κόρη με μελανό. Διαστάσεις πίνακα: 0,31 x 0,15μ.

74-76. Σπαράγματα χελιδονιών

Αρ. Κατ. 385, 385α, 385β

Α/Α: #571, #582, #590, #593, #594, #623, #640, #697, #872, #1794

Αρ. Κατ. 74

Σπαράγματα από χελιδόνια σε πτήση. Αποκαθίστανται δύο ακόμα πτηνά του ίδιου τύπου με τον Αρ. Κατ. 73. Τα χρώματα είναι καθαρά και έντονα και έχουν διατηρηθεί σε καλό βαθμό τα περιγράμματα.

Αρ. Κατ. 75

Τμήμα τοιχογραφίας με απεικόνιση κεφαλιού χελιδονιού σε πτήση προς τα δεξιά. Διακρίνονται το ερυθρό ράμφος, το λευκό μάτι με το μελανό περίγραμμα και η μελανή γραμμή της κοιλιάς, ενώ στο άνω τμήμα με μελανό χρώμα αποδίδεται τμήμα του σώματος και των φτερουγών.

Διαστάσεις: 0,08 x 0,55 x 0,009μ.

Αρ. Κατ. 76

Σχέδιο: Μ. Κρίγκα

Ελλιπής απεικόνιση χελιδονιού σε πτήση προς τα δεξιά. Σε λευκό βάθος αποδίδεται χελιδόνι με μελανό χρώμα και λευκή κοιλιά. Το κεφάλι του είναι ερυθρό και το ράμφος μελανό. Οι φτερούγες του, από τις οποίες διασώζεται η αριστερή, είναι σε μελανό χρώμα και ανοικτή διάταξη, ενώ με μελανές παράλληλες γραμμές αποδίδεται το εσωτερικό τμήμα της δεξιάς.

Διαστάσεις: 0,325 x 0,10 x 0,008μ.

Μυρτιές**77. Τμήμα πλίνθου**

Αρ. Κατ. 386α

Α/Α: #1822

Μονοπρόσωπη πλίνθος, φέρει δηλ. τοιχογραφία με απεικόνιση μυρτιάς στη μία της πλευρά. Το φυτό εκφύεται από μελανή ταινία σε λευκό βάθος. Το σωζόμενο τμήμα προέρχεται πιθανότατα από το κάτω μέρος της σύνθεσης.

Η μυρτιά αποτελείται από τον βλαστό, ο οποίος αποδίδεται σε καστανέρυθρο χρώμα, και από τα φύλλα, τα οποία αποδίδονται σε δύο χρώματα: σκούρα κίτρινη ώχρα και πράσινο.

Διαστάσεις πλίνθου: 0,43 x 0,30 x 0,10μ.

78. Σπαράγματα

Αρ. Κατ. 386β

Α/Α: #572, #583, #584, #590, #597, #598, #600, #620, #621, #622, #631, #632, #635, #640, #642, #646, #665, #666, #872, #873, #1816, #1817, #1920

Αναγνωρίζονται δύο είδη μυρτιάς στην ίδια σύνθεση: το πρώτο φέρει πλατύτερα και πιο στρογγυλεμένα φύλλα σε χρώμα σκούρας ώχρας. Το δεύτερο φέρει πιο μακρόστενα φύλλα, σε χρώμα λαδί σκούρο, ενώ διακρίνονται και τα στρογγυλά άνθη του φυτού σε χρώμα βαθύ ερυθρό έως βυσσινί. Ο μίσχος παραμένει σκούρος ερυθρός και στις δύο περιπτώσεις. Διαχωρίστηκαν λίγα σπαράγματα που απεικονίζουν πιθανότατα υδάτινο στοιχείο σε κίτρινο/πορτοκαλί χρώμα.

Οι δίσκοι περιέχουν 255 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,165 x 0,16 x 0,008μ.

Μικρότερο σπάραγμα: 0,015 x 0,11 x 0,007μ.

Επίσης περιέχουν 126 σπαράγματα με διαστάσεις χιλιοστών.

79. Καλαμοειδή

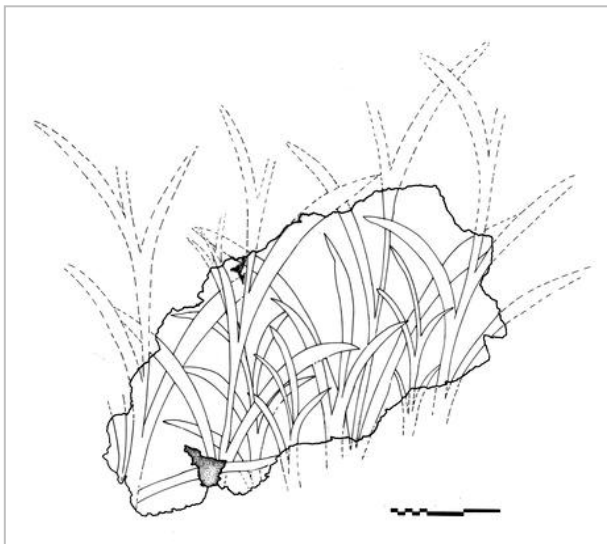
Αρ. Κατ. 387

Α/Α: #1157

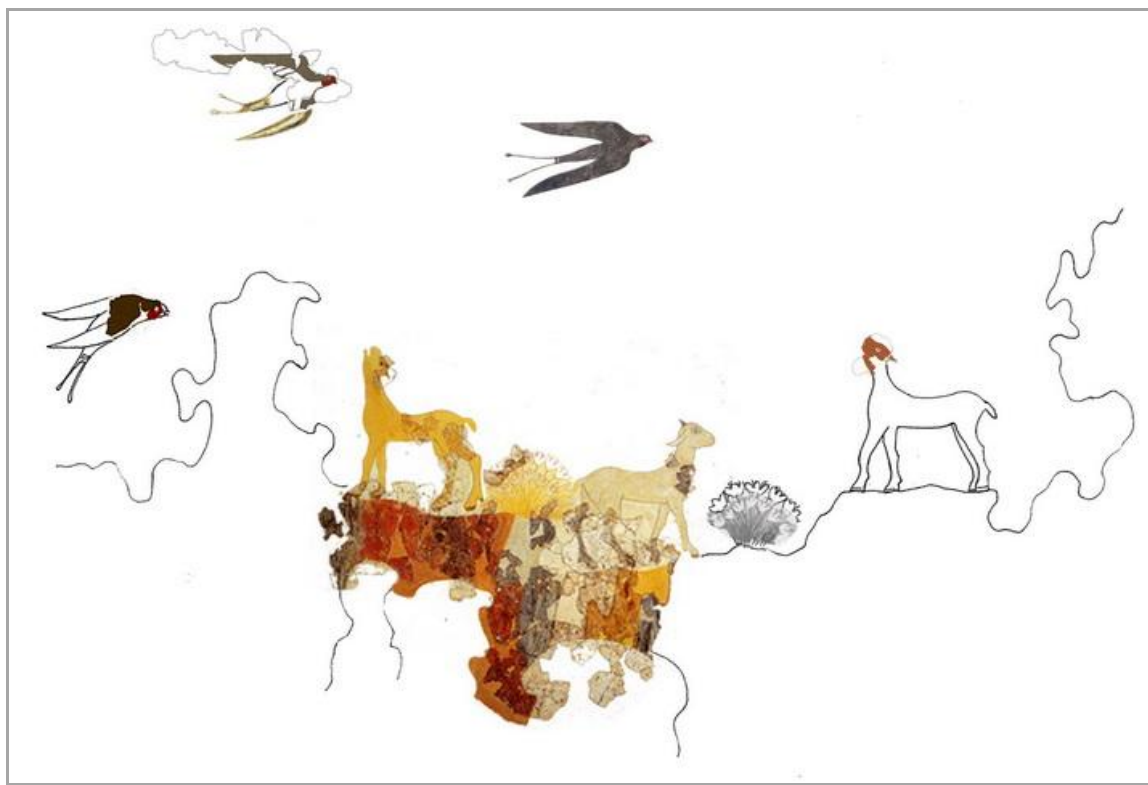

Τμήμα μεγάλων διαστάσεων με απεικόνιση πυκνού καλαμιώνα. Το κύριο θέμα έχει δημιουργηθεί με τη χρήση δύο χρωμάτων: τα φύλλα ώχρας έχουν σχεδιαστεί αρχικά και στη συνέχεια τα τεφρά. Τα δύο χρώματα αντιστοιχούν με καλάμια διαφορετικής ωρίμανσης. Η διάταξη των επικαλυπτόμενων καλαμιών δείχνει ότι το τμήμα προέρχεται πιθανότατα από το κάτω μέρος της σύνθεσης. Στο κάτω μέρος του τμήματος διακρίνονται ίχνη από μελανό χρώμα, ίσως αποτύπωμα από αποσαθρωμένο ξύλο.

Διαστάσεις: 0,578 x 0,315 x 0,006μ.

Σχεδιαστική αποκατάσταση του τμήματος των καλαμοειδών. Σχέδιο: Μ. Κρίγκα.

Πρόταση σχεδιαστικής αποκατάστασης της σύνθεσης

Στη νέα πρόταση αποκατάστασης έχουν προστεθεί το δεξιό κασίκι, τα χελιδόνια και η συστάδα κρόκων. Σχέδιο: Μ. Κρίγκα.

Άλλα θέματα**80α. Λευκά**

Αρ. Κατ. 388α

Α/Α: #582, #584, #597, #598, #599, #600, #621, #622, #630, #631, #632

Μεγάλη ομάδα λευκών σπαραγμάτων (Αρ. Κατ. 80α-δ), τα οποία προέρχονται κυρίως από το βάθος των διαφορετικών συνθέσεων του δωματίου.

Οι δίσκοι περιέχουν 243 σπαραγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,12 x 0,08 x 0,012μ.

Μικρότερο σπάραγμα: 0,0017 x 0,0016 x 0,006μ.

Επίσης, περιέχει 696 σπαραγματα με ελάχιστες διαστάσεις.

80β.

Αρ. Κατ. 388β

Α/Α: #572, #585, #593, #620, #623, #640, #641, #646, #1920

Οι δίσκοι περιέχουν 213 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,18 x 0,123 x 0,006μ.

Μικρότερο σπάραγμα: 0,018 x 0,014 x 0,009μ.

Επίσης, περιέχουν 196 σπαράγματα με ελάχιστες διαστάσεις.

80γ.

Αρ. Κατ. 388γ

Α/Α: #583, #590, #594, #632, #634, #635, #641, #642, #647, #664, #665, #666

Οι δίσκοι περιέχουν 442 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα 1: 0,27 x 0,135 x 0,004μ. (το σπάραγμα φέρει γύψο στην πίσω επιφάνεια).

Μεγαλύτερο σπάραγμα 2: 0,185 x 0,15 x 0,016μ. (φέρει τελείωμα στη μία πλευρά του).

Μικρότερο σπάραγμα: 0,016 x 0,016 x 0,007μ.

Επίσης, περιέχουν 487 σπαράγματα με ελάχιστες διαστάσεις.

80δ.

Αρ. Κατ. 388δ

Α/Α: #571, #577, #588, #590, #616, #621, #622, #631, #632, #697, #866, #867, #871, #872, #873, #1794, #1796, #1816

Οι δίσκοι περιέχουν 320 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,28 x 0,08 x 0,013μ.

Μικρότερο σπάραγμα: 0,02 x 0,018 x 0,003μ.

Επίσης, περιέχει 185 σπαράγματα με ελάχιστες διαστάσεις.

Μονόχρωμα κονιάματα από επικαλύψεις ξύλινων αρχιτεκτονικών στοιχείων

Αρ. Κατ. 389

81α.

Αρ. Κατ. 389α

Α/Α: #582, #584, #585, #588, #597, #598, #599, #600, #620, #621, #622, #630, #631, #632, #640, #646

Οι δίσκοι περιέχουν 227 τεμάχια με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,24 x 0,10 x 0,032μ.

Μικρότερο σπάραγμα: 0,013 x 0,012 x 0,009μ.

Επίσης, περιέχει 290 σπαράγματα με ελάχιστες διαστάσεις.

81β.

Αρ. Κατ. 389β

Α/Α: #572, #583, #593, #594, #634, #635, #642, #645, #664, #665, #666

Οι δίσκοι περιέχουν 208 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,27 x 0,15 x 0,041 (#594)

Μικρότερο σπάραγμα 1: 0,017 x 0,017 x 0,006μ. (#666)

Μικρότερο σπάραγμα 2: 0,02 x 0,015 x 0,006μ. (#666)

Επίσης, περιέχει 163 σπαράγματα με ελάχιστες διαστάσεις.

81γ.

Αρ. Κατ, 389γ

A/A: #571, #577, #584, #588, #590, #640, #647, #697, #866, #867, #872, #873, #1796,
#1816, #1920

Πορτοκαλόχρωμα σπαράγματα (Αρ. Κατ. 81α-γ) που κάλυπταν είτε ξύλινα αρχιτεκτονικά στοιχεία στο δωμάτιο είτε τμήμα τοίχου σε επαφή με την οροφή ή το δάπεδο.

Οι δίσκοι περιέχουν 65 σπαράγματα με τις εξής διαστάσεις:

Μεγαλύτερο σπάραγμα: 0,44 x 0,125 x 0,035μ. (#640 τελείωμα)

Μικρότερο σπάραγμα: 0,022 x 0,013 x 0,006μ. (#697)

Επίσης, περιέχει 64 σπαράγματα με διαστάσεις χιλιοστών.

82. Αποτυπώματα από δοκούς οροφής

Αρ. Κατ. 392

Α/Α: #575, #576, #577, #871

Τμήματα πορτοκαλόχρωμου χρώματος που φέρουν αποτυπώματα από τις δοκούς της οροφής του Δωμ. 6. Η διάμετρος των δοκών υπολογίζεται από 0,13μ. έως 0,18μ. Η άνω επιφάνεια φέρει αποτύπωμα σε ξύλο. Πιθανότατα από την οροφή.

83. Αποτυπώματα από καλάμια οροφής

Αρ. Κατ. 393

Α/Α: #571, #575, #586, #697

Τμήματα κονιάματος τα οποία φέρουν αποτυπώματα από τα καλάμια δόρωσης του Δωματίου 6.

Αδιάγνωστα**84. Τμήμα πλίνθου με τοιχογραφία από ταινίες**

Αρ. Κατ. 390

Α/Α: #582, #1820

Μονοπρόσωπη πλίνθος. Το τμήμα τοιχογραφίας φέρει ταινίες πλάτους (από κάτω προς τα πάνω): τεφρό/κυανό: 0,035μ., μελανό 0,07μ., λευκό: 0,012μ., ερυθρό: 0,095μ., λευκό: 0,016μ., ερυθρό (σωζόμενο): 0,012μ. Στο εσωτερικό των λεπτών λευκών ταινιών εναλλάσσονται τμήματα σε κυανό, λευκό και κίτρινο, πλάτους 0,028μ. το κάθε ένα από αυτά. Ανάμεσα στις οριζόντιες ταινίες διακρίνονται έντονες σπαγγιές.

Διαστάσεις:

Τμήμα πλίνθρας: 0,30 x 0,25 x 0,10μ.

Τμήμα τοιχογραφίας: 0,245 x 0,185 x 0,009μ.

85. Τμήμα με ταινίες

Αρ. Κατ. 391

Α/Α: #586, #589, #600, #665

Συνανήκοντα τμήματα παράστασης με γραμμική διακόσμηση, η οποία εμφανίζει κάποια ερυθρά αδιάγνωστα έως τώρα σχήματα. Τα δύο κυανά τμήματα, τα οποία εμφανίζουν το μεγαλύτερο πάχος, προέρχονται πιθανότατα από το σημείο επαφής με το δάπεδο του χώρου, από όπου προέρχεται η σύνθεση, και για αυτό το λόγο έχουν μεγαλύτερο πάχος στη μία τους πλευρά. Ίσως πρόκειται για το άνω ή κάτω τμήμα της σύνθεσης, το οποίο φέρει τις οριζόντιες ταινίες σύμφωνα με τον τριμερή διαχωρισμό της τοιχογραφίας. Η κεντρική ζώνη φέρει λευκό βάθος πάνω στο οποίο εμφανίζονται ίχνη της αδιάγνωστης διακόσμησης. Τα μελανά στίγματα στο κυανό τμήμα δεν αποτελούν διακόσμηση αλλά φθορά της ζωγραφικής επιφάνειας.

Δεν έχουν βρεθεί επαφές ανάμεσα στα τμήματα.

Διαστάσεις:

Τμήμα #586: 0,23 x 0,145 x 0,006μ.

Τμήμα #589: 0,53 x 0,27 x 0,007-0,017μ.

Τμήμα #665: 0,19 x 0,145 x 0,006μ.

Κατάλογος εικόνων

- Εικ. 1. Οι αρχαιολογικές θέσεις στις νήσους Θήρα και Θηρασία.
- Εικ. 2. Χάρτης που εκπόνησε η Επιστημονική Αποστολή του Μωριά (1829).
- Εικ. 3. Ακρωτήρι, Θήρα. Τοπογραφικό του ανεσκαμμένου οικισμού.
- Εικ. 4. Ακρωτήρι, Θήρα. Νέο Φρέαρ Πεσσού (Ν.Φ.Π. 18): λαξευτός θάλαμος.
- Εικ. 5. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 18: κάτοψη θαλάμου.
- Εικ. 6. Ακρωτήρι, Θήρα. Άποψη της ανασκαφής (1968). Στο δεξιό τμήμα διακρίνονται οι εργασίες απομάκρυνσης των σπαραγμάτων από το Δωμ. 6.
- Εικ. 7. Στρόφιλας, Άνδρος. Σχέδιο πλοίου από τα βραχογραφήματα.
- Εικ. 8. Κορφή τ' Αρωνιού, Νάξος. Πλάκα με επίκρουστη παράσταση ανθρώπινης μορφής και ζώων.
- Εικ. 9. Φαιστός. Δάπεδο, ζωγραφισμένο και εγχάρακτο.
- Εικ. 10. Κνωσός. Λεπτομέρεια της σύνθεσης "Γαλάζιο Αγόρι", αποκατάσταση του Α. Evans (από τον Gilliéron).
- Εικ. 11. Κνωσός. Λεπτομέρεια της σύνθεσης "Κυανός πίθηκος", αποκατάσταση του Ν. Πλάτων (από τον Φανουράκη).
- Εικ. 12. Κνωσός. Καμαραϊκό αγγείο.
- Εικ. 13α. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 67: δίχρωμη πρόχους με σπονδική σκηνή (πλευρά α).
- Εικ. 13β. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 67: δίχρωμη πρόχους με αετό να κρατά με τα πόδια του το μικρό του (πλευρά β).
- Εικ. 14α. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 25: δίχρωμη ασάμινθος με σκηνή κυνηγιού (πλευρά α).
- Εικ. 14β. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 25: δίχρωμη ασάμινθος με φυτικά και οκτώσχημα στοιχεία (πλευρά β).
- Εικ. 15. Ακρωτήρι, Θήρα. Γενική κάτοψη του ανεσκαμμένου τμήματος του οικισμού σε αναπαράσταση.
- Εικ. 16. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1 και 2: κάτοψη και τομή με πιθανές μετατροπές (διαγραμμισμένα τμήματα).
- Εικ. 17. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 2, α' όροφος: διακρίνονται το πλακόστρωτο δάπεδο, πριν την αφαίρεσή του, η λίθινη βάση του κίονα, καθώς και το λιθινο πλαίσιο του παραθύρου του ισογείου στην Οδό Τελγίνων. Έχουν ήδη απομακρυνθεί τα αγγεία από το δάπεδο του δωματίου.

- Εικ. 18. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6, ισόγειο: διακρίνονται πεσμένα σπαράγματα τοιχογραφιών αναμεμιγμένα με χρώμα και τμήματα από πλάκες.
- Εικ. 19. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 7: κλιμακοστάσιο.
- Εικ. 20. Ακρωτήρι, Θήρα. "Θυρωρείο": σύνθεση του "αφρικανού".
- Εικ. 21. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: τμήμα του δαπέδου. Διακρίνονται το πατημένο χρώμα με τα αποτυπώματα από τις δοκοθήκες και οι πλάκες από την επένδυσή του.
- Εικ. 22. Ακρωτήρι, Θήρα. Δωμ. 1, Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: ο πρώτος ανασκαφέας Σπ. Μαρινάτος στη Β.Α. γωνία του δωματίου, με τα τμήματα των τοιχογραφιών κατά χώραν. Διακρίνεται το πλακόστρωτο δάπεδο.
- Εικ. 23. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: το κεφάλι του αριστερού πυγμάχου κατά τη στιγμή της εύρεσης.
- Εικ. 24. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, ισόγειο: διακρίνονται τα δύο κτιστά θρανία με τους πίθους, από τα δυτικά.
- Εικ. 25. Ακρωτήρι, Θήρα, Κτήριο Β, Δωμ. 1, ισόγειο: η ανατολική πλευρά. Διακρίνεται ο χώρος ανάμεσα στο κτιστό θρανίο και τον πίθο, που αντιστοιχεί πιθανότατα με την είσοδο στο δωμάτιο.
- Εικ. 26. Ακρωτήρι, Θήρα. Κάτοψη του α' ορόφου του Κτηρίου Β.
- Εικ. 27. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1β, α' όροφος από τα ανατολικά.
- Εικ. 28. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: βόρειο παράθυρο. Διακρίνεται στο δυτικό ήμισυ του τοίχου τμήμα της τοιχογραφίας κατά χώραν.
- Εικ. 29. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: το δυτικό τμήμα. Διακρίνεται η πλίνθος που έχει μείνει κατά χώραν.
- Εικ. 30. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: η είσοδος στο Δωμ. 1α και δεξιά ο τοίχος της σύνθεσης των πυγμάχων. Διακρίνεται το παλαιότερο στρώμα τοιχογράφησης.
- Εικ. 31. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: ερμάριο.
- Εικ. 32. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6, ισόγειο.
- Εικ. 33. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 2, ισόγειο: το δάπεδο με τα αγγεία, από ανατολικά.
- Εικ. 34α. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6: υπόστρωμα σπαράγματος. Διακρίνονται χαλίκια στην προετοιμασία του.

- Εικ. 36β. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6: τομή σπαράγματος. Διακρίνονται τα αποτυπώματα από άχυρο στο εσωτερικό του κονιάματος.
- Εικ. 36γ. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6: πίσω επιφάνεια σπαράγματος. Διακρίνονται τόφοι μικρών διαστάσεων.
- Εικ. 35. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: τομή σπαράγματος. Διακρίνεται το λεπτό πάχος του κονιάματος.
- Εικ. 36. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: δυτικό τμήμα βόρειου τοίχου. Τμήμα παλαιότερης τοιχογράφησης και γκριζπράσινη ουσία επικάλυψης του τοίχου.
- Εικ. 37. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6: πίσω πλευρά σπαράγματος. Διακρίνεται η ζωγραφική επιφάνεια παλαιότερου σπαράγματος, ενσωματωμένου στην προετοιμασία του μεταγενέστερου.
- Εικ. 38. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: τμήμα του άνω μέρους της σύνθεσης. Διακρίνονται ίχνη σπάγγου.
- Εικ. 39. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6: τμήμα της σύνθεσης των πιθήκων. Διακρίνεται προσχέδιο (σε τεφρό χρώμα), για την απόδοση των βράχων.
- Εικ. 40. Ακρωτήρι, Θήρα. Συγκρότημα Δ. Δείγμα χρωστικής ουσίας, ιώδους χρώματος.
- Εικ. 43. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β. Δείγμα πρώτης ύλης χρωστικής ουσίας.
- Εικ. 44. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 58: καλάθι με ασβέστη.
- Εικ. 45. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: οι συνθέσεις με το έντονο λευκό βάθος. (Φωτορεαλιστική αποκαταστάσταση του Κ. Αθανασίου)
- Εικ. 46. Ακρωτήρι, Θήρα. Οικία Γυναικών, Δωμ. 1, Β. τοίχος: λεπτομέρεια της τοιχογραφίας.
- Εικ. 47. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 3: η σύνθεση των Γυναικών.
- Εικ. 48. Ακρωτήρι, Θήρα. "Θυρωρείο": τμήμα της σύνθεσης των κυανών πιθήκων.
- Εικ. 49. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 3: σύνθεση με τις Λατρεύτριες.
- Εικ. 50. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6: σύνθεση των πιθήκων.
- Εικ. 51. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 35: κυλινδρικός πίθος ΜΚ περιόδου με απεικόνιση γρυπών.
- Εικ. 52. Ακρωτήρι, Θήρα. Συγκρότημα Δ, Δωμ 2: η τοιχογραφία της Άνοιξης.
- Εικ. 53. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 3: τμήμα της σύνθεσης με την πομπή των ανδρών.
- Εικ. 54. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 3: σύνθεση των κροκοσυλλεκτριών.

- Εικ. 55. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 3: σύνθεση της Πότνιας Θηρών.
- Εικ. 56. Ακρωτήρι, Θήρα. Δυτική Οικία, Δωμ. 5: αγγείο με κρίνα.
- Εικ. 57. Αμνισός. Δωμ. 71,: λεπτομέρεια από την τοιχογραφία με τα κρίνα (ζωγραφική αναπαράσταση).
- Εικ. 58. Ακρωτήρι, Θήρα. Δυτική Οικία: παλαιότερη τοιχογράφηση.
- Εικ. 59. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: λεπτομέρεια της άνω ζώνης των τοιχογραφιών.
- Εικ. 60. Αγ. Τριάδα, Δωμ. 14: τοιχογραφία του Άλσους (ζωγραφική αναπαράσταση).
- Εικ. 61. Κνωσός. Οικία Τοιχογραφιών, Δωμ. Q: τοιχογραφία με πιθήκους και πουλιά (ζωγραφική αναπαράσταση).
- Εικ. 62. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 2: ηθμός (Αρ. Κατ. 4314).
- Εικ. 63. Ακρωτήρι, Θήρα. Συγκρότημα Δ, Δωμ. 8: τράπεζα προσφορών (Αρ. Κατ. 6328).
- Εικ. 64. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτηρίου Β, Δωμ. 1α: τράπεζα προσφορών (Αρ. Κατ. 6326).
- Εικ. 65. Ακρωτήρι, Θήρα. Συγκρότημα Δ, Δωμ. 3Γ: ωσειδής πίθος (Αρ. Κατ. 4854).
- Εικ. 66. Κνωσός, "Θησαυροφυλάκιο Ιερού": αγελάδα που ταΐζει το μικρό της σε πλακίδιο φαγεντιανής.
- Εικ. 67α-β. Ακρωτήρι, Θήρα. Δυτική Οικία, Δωμ. 5: τοιχογραφίες με νεαρούς ψαράδες.
- Εικ. 68. Αγ. Τριάδα: λίθινο κωνικό ρυτό με σκηνές πυγμαχίας, σε τρεις διακοσμητικές ζώνες.
- Εικ. 69. Πίθηκος του είδους *Cercopithecus aethiops*.
- Εικ. 70. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 2: λεπτομέρεια της ζωφόρου των πιθήκων.
- Εικ. 71. Κνωσός. Οικία των Τοιχογραφιών, Δωμ. T: πρόταση αποκατάστασης από τον M. Cameron (ζωγραφική αναπαράσταση).
- Εικ. 72. Κνωσός. Οικία των Τοιχογραφιών, Δωμ. T: πρόταση αποκατάστασης από τη A. Charin και τη M. Shaw (ζωγραφική αναπαράσταση).
- Εικ. 73. Κρόκος του είδους *crocus cartwrightianus*.
- Εικ. 74. Κρόκος τους είδους *crocus sativus*.
- Εικ. 75. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ 7: κυλινδρικός ηθμός με διακόσμηση κρόκων (Αρ. Κατ. 0099).
- Εικ. 76. Το χελιδόνι του είδους *hirundo rustica rustica*.
- Εικ. 77. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 3: τμήμα της σύνθεσης του Καλαμιώνα.

- Εικ. 78. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: προοπτική αποκατάσταση της σύνθεσης των αντιλοπών του δωματίου, από τα νότια. Σχέδιο: Α. Κοντολής.
- Εικ. 79. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: προοπτική αποκατάσταση του δωματίου, από τα νότια, με σπαράγματα της σύνθεσης των αντιλοπών στην ακριβή θέση τους. Σχέδιο: Α. Κοντολής.
- Εικ. 80. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: προοπτική αποκατάσταση των συνθέσεων του δωματίου από τα δυτικά. Σχέδιο: Α. Κοντολής.
- Εικ. 81. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: προοπτική αποκατάσταση του δωματίου, από τα δυτικά, με σπαράγματα των συνθέσεων στην ακριβή θέση τους. Σχέδιο: Α. Κοντολής.
- Εικ. 82. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: αποτύπωση και μερική σχεδιαστική αποκατάσταση του ζεύγους των αντιλοπών από τον ανατολικό τοίχο (βλ. εδώ, Αρ. Κατ. 7). Σχέδιο: Α. Κοντολής.
- Εικ. 83. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: σχεδιαστική-ζωγραφική αποκατάσταση του ζεύγους των αντιλοπών από τον δυτικό πλινθότοιχο (βλ. εδώ, Αρ. Κατ. 5). Σχέδιο: Α. Κοντολής.
- Εικ. 84. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: αποτύπωση και μερική σχεδιαστική αποκατάσταση της μονής αντιλόπης από το δυτικό τμήμα του βορείου τοίχου (βλ. εδώ, Αρ. Κατ. 6). Σχέδιο: Α. Κοντολής.
- Εικ. 85. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: σχεδιαστική-ζωγραφική αποκατάσταση της μονής αντιλόπης από το δυτικό τμήμα του βορείου τοίχου (βλ. εδώ, Αρ. Κατ. 6). Σχέδιο: Α. Κοντολής.
- Εικ. 86. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: αποτύπωση και μερική σχεδιαστική αποκατάσταση της σύνθεσης των πυγμάχων από τον νότιο τοίχο (βλ. εδώ, Αρ. Κατ. 51). Σχέδιο: Α. Κοντολής.
- Εικ. 87. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: σχεδιαστική-ζωγραφική αποκατάσταση της σύνθεσης των πυγμάχων από τον νότιο τοίχο (βλ. εδώ, Αρ. Κατ. 51). Σχέδιο: Α. Κοντολής.

Προέλευση εικόνων

Εικ. 1: Τζαχίλη 2006, εικ. 1.

Εικ. 2: Τζαχίλη 2006, εικ. 3.

Εικ. 3-6: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας.

Εικ. 7: Τελεβάντου 2005, 215, εικ. 291.

Εικ. 8: Φιλανιώτου 2005, εικ. 396.

Εικ. 9: Cameron 1999, 52 (πάνω σειρά, αριστερά).

Εικ. 10: Cameron 1999, 120.

Εικ. 11: Cameron 1999, 121.

Εικ. 12: Cameron 1999, 41 (αριστερά).

Εικ. 13α-β: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας.

Εικ. 14α-β: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας.

Εικ. 15: Παλυβού 1999, εικ. 7.

Εικ. 16: Παλυβού 1999, εικ. 28.

Εικ. 17-27: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας.

Εικ. 28: *THERA VII*, plan B.

Εικ. 29-41: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας.

Εικ. 42: Άλς 3, 80, εικ. 5.

Εικ. 43-55: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας.

Εικ. 56: Τελεβάντου 1994, εγχρ. πίν. 15.

Εικ. 57: Morgan 2005, πίν. 1.

Εικ. 58: Τελεβάντου 2005, πίν. 2.

Εικ. 59: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας.

Εικ. 60: Evely 1999, 242.

Εικ. 61: Evely 1999, 247.

Εικ. 62-4: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας.

Εικ. 65: Ντούμας, Μαρθάρη και Τελεβάντου 2000, εικ. 68.

Εικ. 66: Δημοπούλου-Ρεθεμιωτάκη 2005, 215.

Εικ. 67: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας.

Εικ. 68: Βασιλάκης, Α.Β., *Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου*, Αθήνα, 121.

Εικ. 69: <http://www.forestryimages.org/browse/detail.cfm?imgnum=1428039>

Εικ. 70: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας.

Εικ. 71: Evely 1999, 245.

Εικ. 72: Chapin και Shaw 2006, Colour Plate B.

Εικ. 73: <http://globedia.com/azafran-antitumoral-anticancerigeno>

Εικ. 74: <http://www.dkimages.com/discover/DKIMAGES/Discover/previews/801/95012155.JPG>

Εικ. 75: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας.

Εικ. 76: http://hellas.ncsr.gr/nature/birds/Hirundo_rustica.jpg

Εικ. 77: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας.

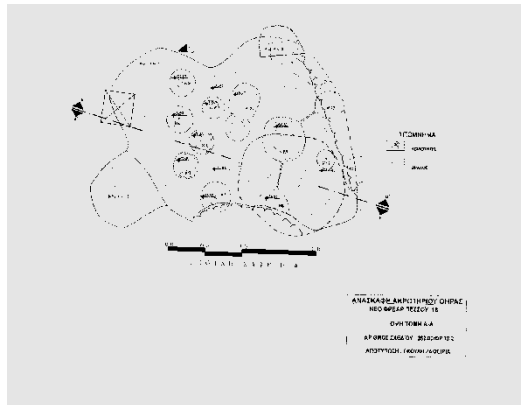
Εικ. 78-87: Αρχείο Ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας. Σχέδια: Α. Κοντονής.

Εικ. 43. Ακρωτήρι, Θήρα. Τοπογραφικό του ανεσκαμμένου οικισμού .

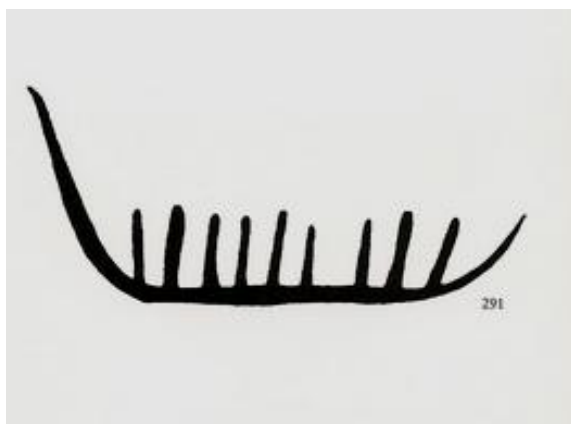
Εικ. 44. Ακρωτήρι, Θήρα. Νέο Φρέαρ Πεσσού (Ν.Φ.Π. 18): λαξευτός θάλαμος.

Εικ. 5. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 18: κάτοψη θαλάμου.

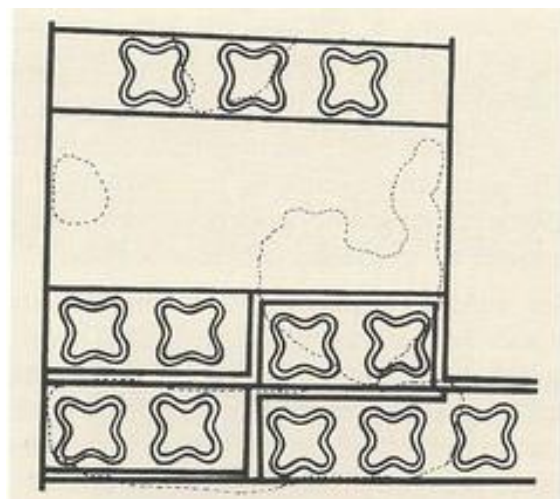
Εικ. 45. Ακρωτήρι, Θήρα. Άποψη της ανασκαφής (1968). Στο δεξιό τμήμα διακρίνονται οι εργασίες απομάκρυνσης των παραγμάτων από το Δωμ. 6.

Εικ. 46. Στρόφιλας, Άνδρος. Σχέδιο πλοίου από τα βραχογραφήματα.

Εικ. 47. Κορφή τ' Αρωνιού, Νάξος. Πλάκα με επίκρουστη παράσταση ανθρώπινης μορφής και ζώων.

Εικ. 48. Φαιστός. Δάπεδο, ζωγραφισμένο και εγχάρακτο.

Εικ. 49. Κνωσός. Λεπτομέρεια της σύνθεσης "Γαλάζιο Αγόρι", αποκατάσταση του Α. Evans (από τον Gilliéron).

Εικ. 50. Κνωσός. Λεπτομέρεια της σύνθεσης "Κυανός πίθηκος", αποκατάσταση του Ν. Πλάτων (από τον Φανουράκη).

Εικ. 12. Κνωσός. Καμαραϊκό αγγείο.

Εικ. 51α. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 67: δίχρωμη πρόχους με σπονδική σκηνή (πλευρά α).

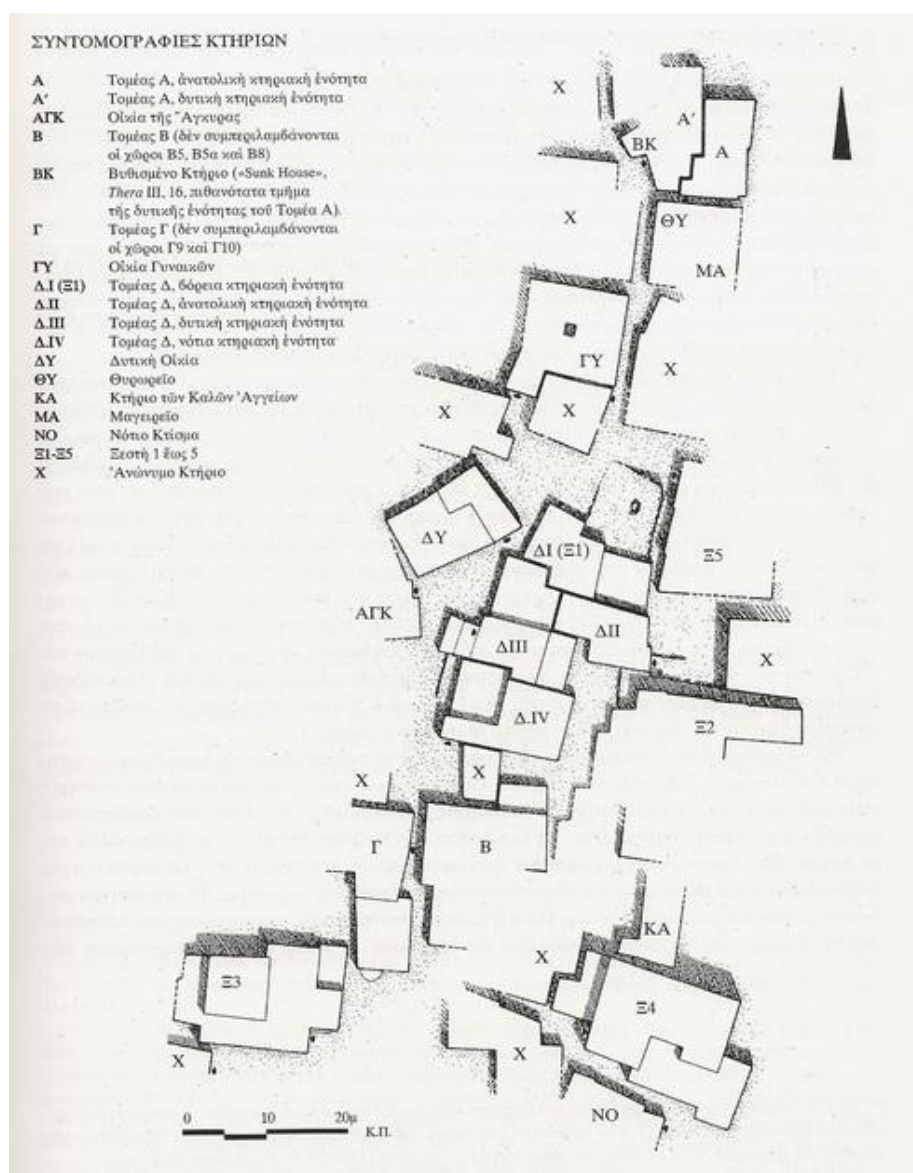
Εικ. 13β. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 67: δίχρωμη πρόχους με αετό να κρατά με τα πόδια του το μικρό του (πλευρά β).

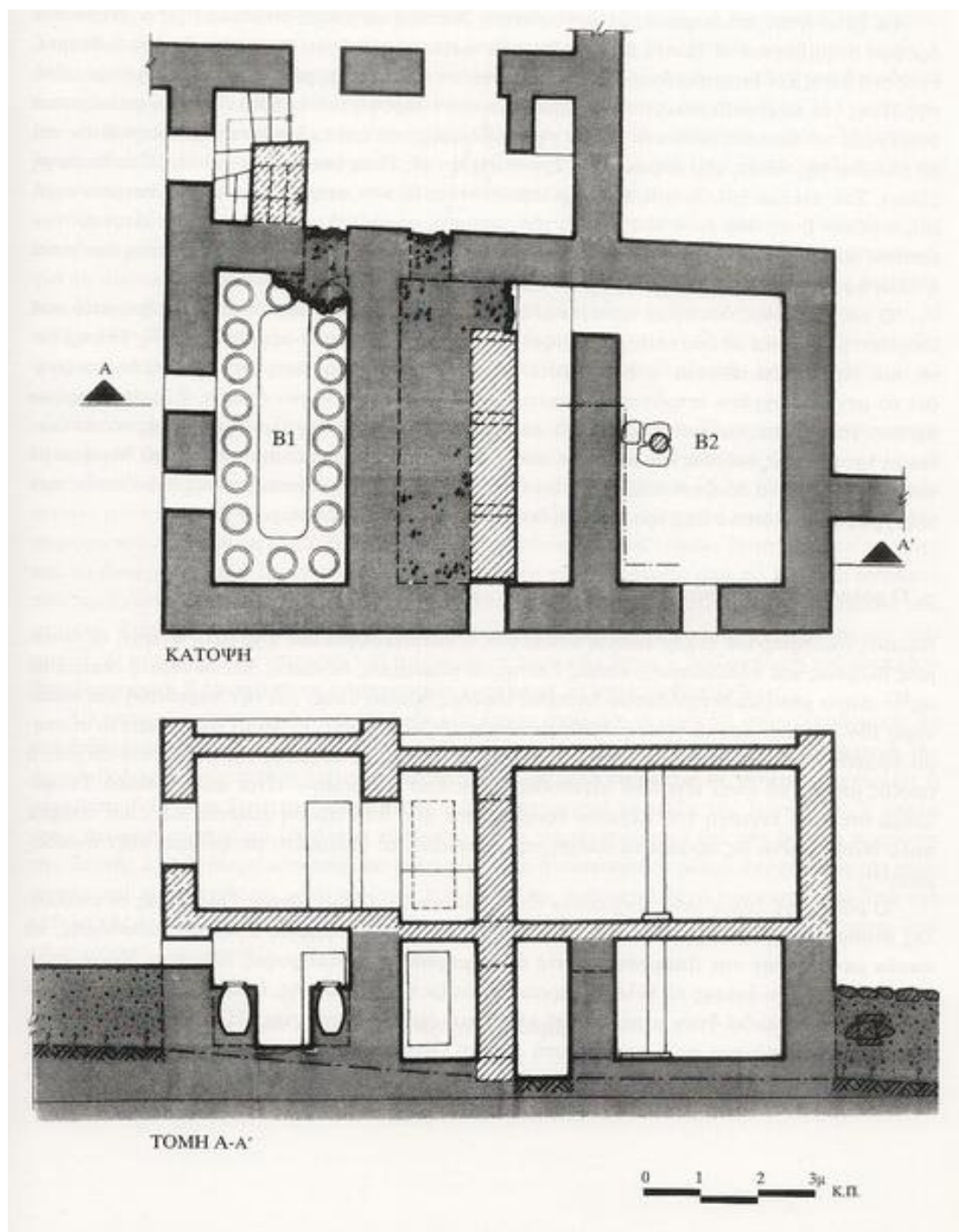
Εικ. 52α. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 25: δίχρωμη ασάμινθος με σκηνή κυνηγιού (πλευρά α).

Εικ. 14β. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 25: δίχρωμη ασάμινθος με φυτικά και οκτώσχημα στοιχεία (πλευρά β).

Εικ. 53. Ακρωτήρι, Θήρα. Γενική κάτοψη του ανεσκαμμένου τμήματος του οικισμού σε αναπαράσταση.

Εικ. 54. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1 και 2: κάτοψη και τομή με πιθανές μετατροπές (διαγραμμισμένα τμήματα).

Εικ. 55. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 2, α' όροφος: διακρίνονται το πλακόστρωτο δάπεδο, πριν την αφαίρεσή του, η λίθινη βάση του κίονα, καθώς και το λιθινο πλαίσιο του παραθύρου του ισογείου στην Οδό Τελχίνων. Έχουν ήδη απομακρυνθεί τα αγγεία από το δάπεδο του δωματίου.

Εικ. 56. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6, ισόγειο: διακρίνονται πεσμένα σπαράγματα τοιχογραφιών αναμεμιγμένα με χώμα και τμήματα από πλάκες.

Εικ. 57. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 7: κλιμακοστάσιο.

Εικ. 58. Ακρωτήρι, Θήρα. "Θυρωρείο": σύνθεση του "αφρικανού".

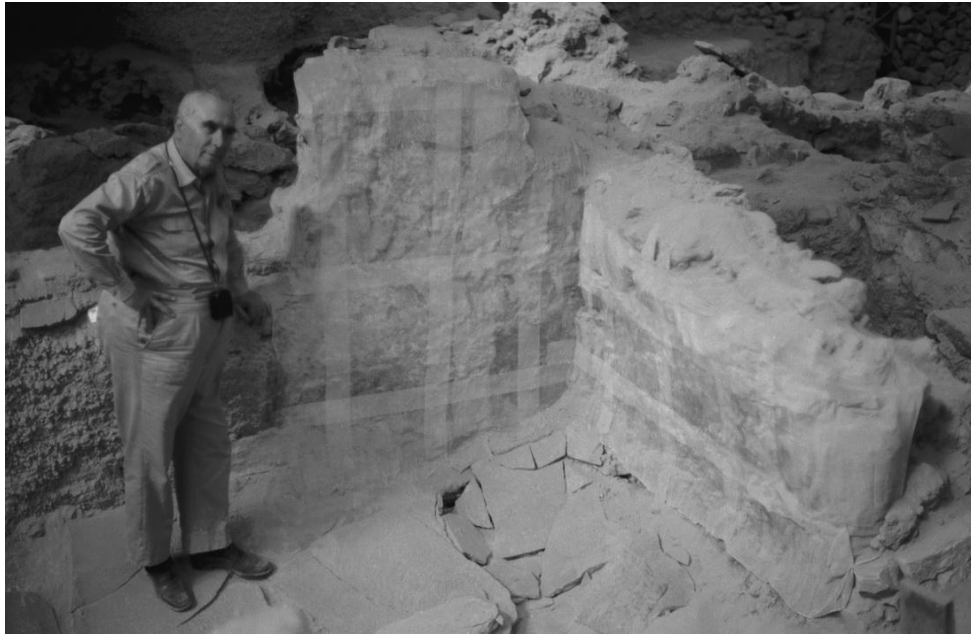
Εικ. 59. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: τμήμα του δαπέδου. Διακρίνονται το πατημένο χώμα με τα αποτυπώματα από τις δοκοθήκες και οι πλάκες από την επένδυσή του.

Εικ. 60. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1α, α' όροφος: διακρίνονται οι κασέλες.

Εικ. 61. Ακρωτήρι, Θήρας. Κτήριο Β, Δωμ. 1α, α' όροφος: το εσωτερικό του χώρου με τα αγγεία κατά χώραν.

Εικ. 62. Ακρωτήρι, Θήρα. Δωμ. 1, Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: ο πρώτος ανασκαφέας Σπ. Μαρινάτος στη Β.Α. γωνία του δωματίου, με τα τμήματα των τοιχογραφιών κατά χώραν. Διακρίνεται το πλακόστρωτο δάπεδο.

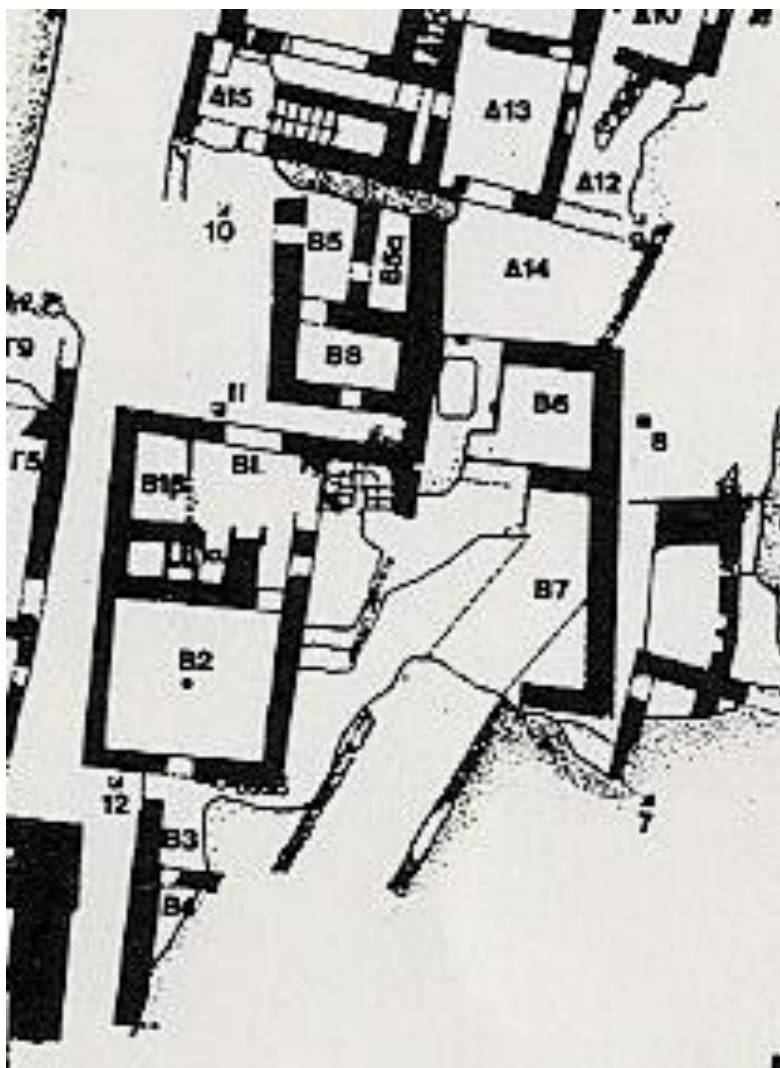
Εικ. 63. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: το κεφάλι του αριστερού πυγμάχου κατά τη στιγμή της εύρεσης.

Εικ. 64. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, ισόγειο: διακρίνονται τα δύο κτιστά θρανία με τους πίθους, από τα δυτικά.

Εικ. 65. Ακρωτήρι, Θήρα, Κτήριο Β, Δωμ. 1, ισόγειο: η ανατολική πλευρά. Διακρίνεται ο χώρος ανάμεσα στο κτιστό θρανίο και τον πίθο, που αντιστοιχεί πιθανότατα με την είσοδο στο δωμάτιο.

Εικ. 66. Ακρωτήρι, Θήρα. Κάτοψη του α' ορόφου του Κτηρίου Β.

Εικ. 67. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1β, α' όροφος από τα ανατολικά.

Εικ. 68. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: βόρειο παράθυρο.

Διακρίνεται στο δυτικό ήμισυ του τοίχου τμήμα της τοιχογραφίας κατά χώραν.

Εικ. 69. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: το δυτικό τμήμα.

Διακρίνεται η πλίνθος που έχει μείνει κατά χώραν.

Εικ. 70. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: η είσοδος στο Δωμ. 1α και δεξιά ο τοίχος της σύνθεσης των πυγμάχων. Διακρίνεται το παλαιότερο στρώμα τοιχογράφησης.

Εικ. 71. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: ερμάριο.

Εικ. 72. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6, ισόγειο.

Εικ. 73. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 2, ισόγειο: το δάπεδο με τα αγγεία, από ανατολικά.

Εικ. 74α. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6: υπόστρωμα σπαράγματος. Διακρίνονται χαλίκια στην προετοιμασία του.

Εικ. 36β. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6: τομή σπαράγματος. Διακρίνονται τα αποτυπώματα από άχυρο στο εσωτερικό του κονιάματος.

Εικ. 36γ. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6: πίσω επιφάνεια σπαράγματος. Διακρίνονται τόφφοι μικρών διαστάσεων.

Εικ. 75. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: τομή σπαράγματος. Διακρίνεται το λεπτό πάχος του κονιάματος.

Εικ. 76. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1, α' όροφος: δυτικό τμήμα βορείου τοίχου.
Τμήμα παλαιότερης τοιχογράφησης και πρασινωπή ουσία επικάλυψης του τοίχου.

Εικ. 77. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6: πίσω πλευρά σπαράγματος. Διακρίνεται η ζωγραφική επιφάνεια παλαιότερου σπαράγματος, ενσωματωμένου στην προετοιμασία του μεταγενέστερου.

Εικ. 78. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: τμήμα του άνω μέρους της σύνθεσης.
Διακρίνονται οι “σπαγγιές”.

Εικ. 79. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6: τμήμα της σύνθεσης των πιθήκων.
Διακρίνεται προσχέδιο (σε τεφρό χρώμα), για την απόδοση των βράχων.

Εικ. 80. Ακρωτήρι, Θήρα. Συγκρότημα Δ. Δείγμα χρωστικής ουσίας, ιώδους χρώματος.

Εικ. 43. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β. Δείγμα πρώτης ύλης χρωστικής ουσίας.

Εικ. 44. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 58: καλάθι με ασβέστη.

Εικ. 45. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δομ. 1, α' όροφος: οι συνθέσεις με το έντονο λευκό βάθος. (Φωτορεαλιστική αποκαταστάση του Κ. Αθανασίου)

Εικ. 46. Ακρωτήρι, Θήρα. Οικία Γυναικών, Δωμ. 1, Β. τοίχος: λεπτομέρεια της τοιχογραφίας.

Εικ. 47. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 3: η σύνθεση των Γυναικών.

Εικ. 48. Ακρωτήρι, Θήρα. "Θυρωρείο": τμήμα της σύνθεσης των κυανών πιθήκων.

Εικ. 49. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 3: σύνθεση με τις Λατρεύτριες.

Εικ. 50. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 6: σύνθεση των πιθήκων.

Εικ. 51. Ακρωτήρι, Θήρα. Ν.Φ.Π. 35: κυλινδρικός πίθος ΜΚ περιόδου με απεικόνιση γρυπών.

Εικ. 52. Ακρωτήρι, Θήρα. Συγκρότημα Δ, Δωμ 2: η τοιχογραφία της Άνοιξης.

Εικ. 53. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 3: τμήμα της σύνθεσης με την πομπή των ανδρών.

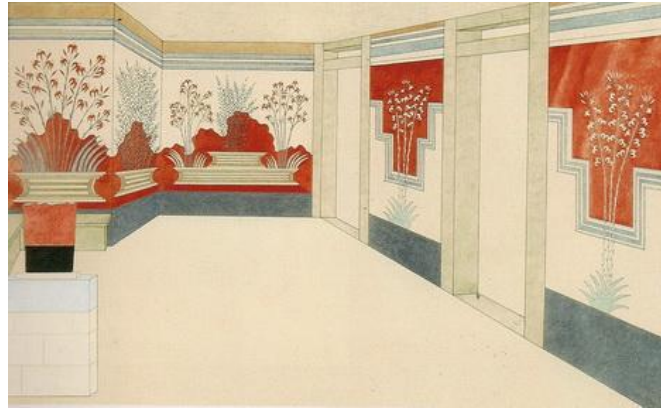
Εικ. 54. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 3: σύνθεση των κροκοσυλλεκτριών.

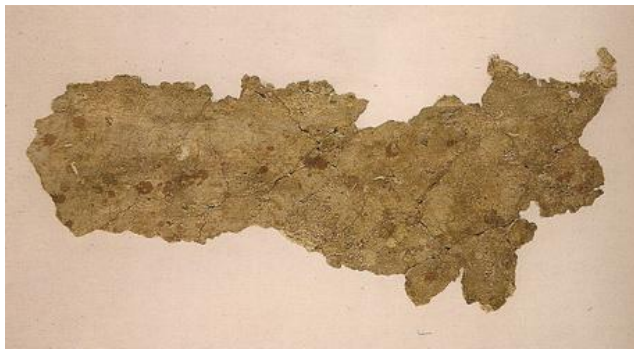
Εικ. 55. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 3: σύνθεση της Πότνιας Θηρών.

Εικ. 56. Ακρωτήρι, Θήρα. Δυτική Οικία, Δωμ. 5: αγγείο με κρίνα.

Εικ. 57. Αμνισός, Δωμ. 71: λεπτομέρεια από την τοιχογραφία με τα κρίνα (ζωγραφική αναπαράσταση).

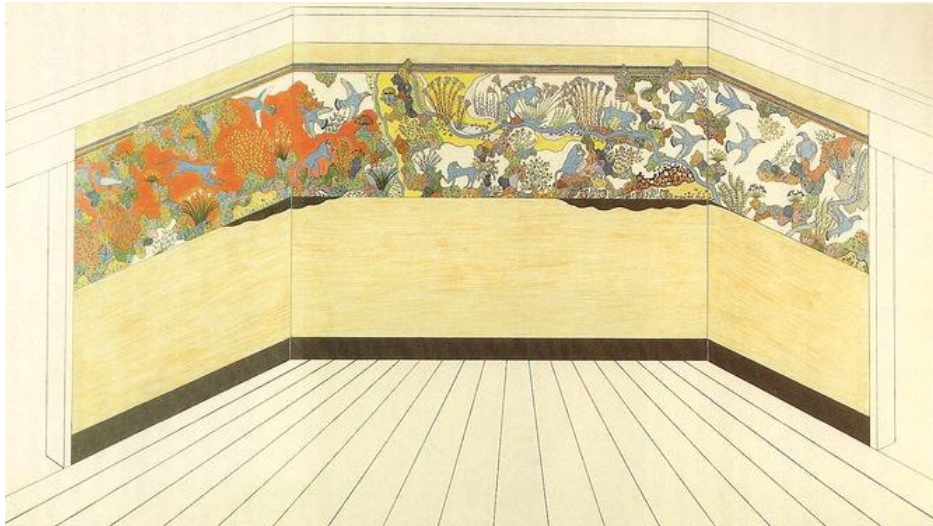
Εικ. 58. Ακρωτήρι, Θήρα. Δυτική Οικία: παλαιότερη τοιχογράφηση.

Εικ. 59. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: λεπτομέρεια της άνω ζώνης των τοιχογραφιών.

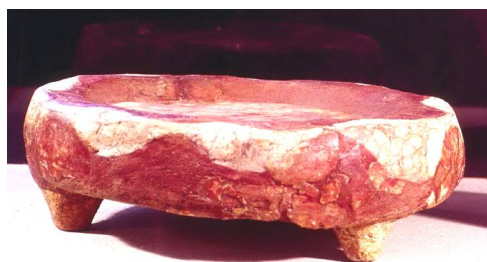
Εικ. 60. Αγ. Τριάδα, Δωμ. 14: τοιχογραφία του Άλσους (ζωγραφική αναπαράσταση).

Εικ. 61. Κνωσός, Οικία Τοιχογραφιών, Δωμ. Q: τοιχογραφία με πιθήκους και πουλιά (ζωγραφική αναπαράσταση).

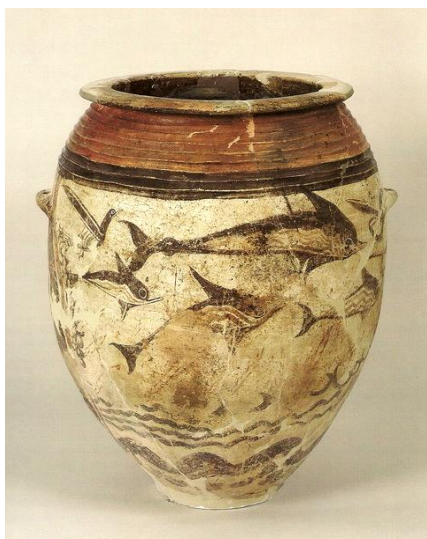

Εικ. 62. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 2: ηθμός (Αρ. Κατ. 4314).

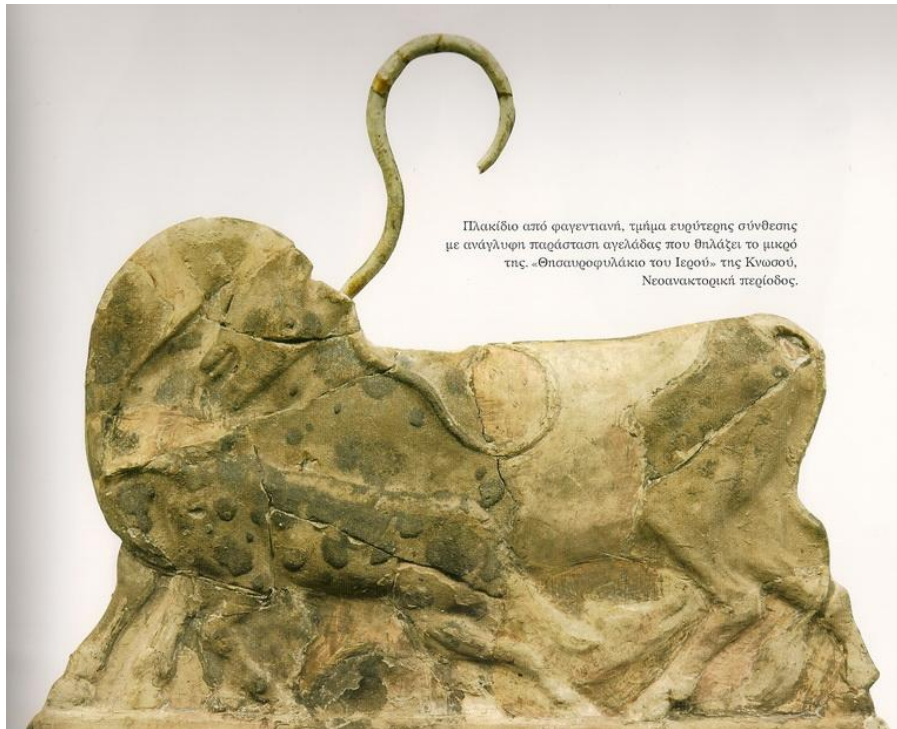

Εικ. 63. Ακρωτήρι, Θήρα. Συγκρότημα Δ, Δωμ. 8: τράπεζα προσφορών (Αρ. Κατ. 6328).

Εικ. 64. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτηρίου Β, Δωμ. 1α: τράπεζα προσφορών (Αρ. Κατ. 6326).

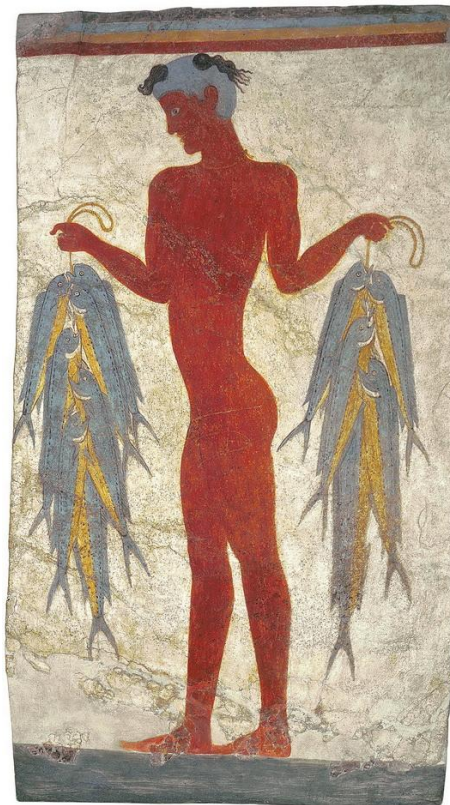

Εικ. 65. Ακρωτήρι, Θήρα. Συγκρότημα Δ, Δωμ. 3Γ: ωσειδής πίθος (Αρ. Κατ. 4854).

Πλακίδιο από φαγεντιανή, τμήμα ευρύτερης σύνθεσης με ανάγλυφη παράσταση αγελάδας που θιλάζει το μικρό της. «Θησαυροφυλάκιο του Ιερού» της Κνωσού, Νεοανακτορική περίοδος.

Εικ. 66. Κνωσός, "Θησαυροφυλάκιο Ιερού": αγελάδα που ταΐζει το μικρό της σε πλακίδιο φαγεντιανής.

Εικ. 67α-β. Ακρωτήρι, Θήρα. Δυτική Οικία, Δωμ. 5: τοιχογραφίες με νεαρούς ψαράδες.

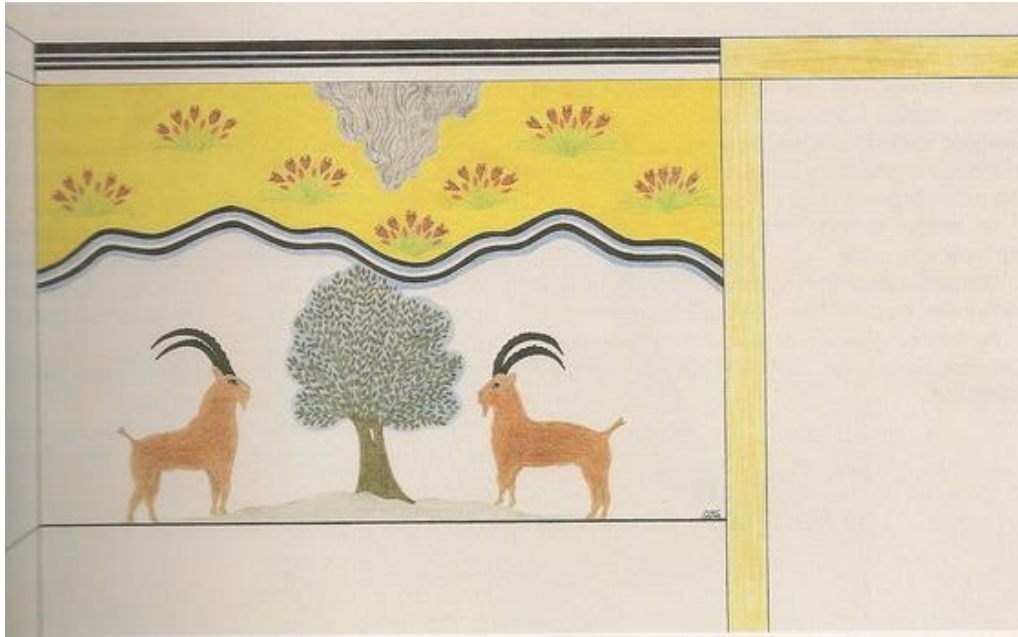
Εικ. 68. Αγ. Τριάδα: λίθινο κωνικό ρυτό με σκηνές πυγμαχίας, σε τρεις διακοσμητικές ζώνες.

Εικ. 69. Πίθηκος του είδους *Cercopithecus aethiops*.

Εικ. 70. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 2: λεπτομέρεια της ζωφόρου των πιθήκων.

Εικ. 71. Κνωσός. Οικία των Τοιχογραφιών, Δωμ. Τ: πρόταση αποκατάστασης από τον Μ. Cameron (ζωγραφική αναπαράσταση).

Εικ. 72. Κνωσός. Οικία των Τοιχογραφιών, Δωμ. Τ: πρόταση αποκατάστασης από τη Α. Charin και τη Μ. Shaw (ζωγραφική αναπαράσταση).

Εικ. 73. Κρόκος του είδους *crocus cartwrightianus*.

Εικ. 74. Κρόκος του είδους *crocus sativus*.

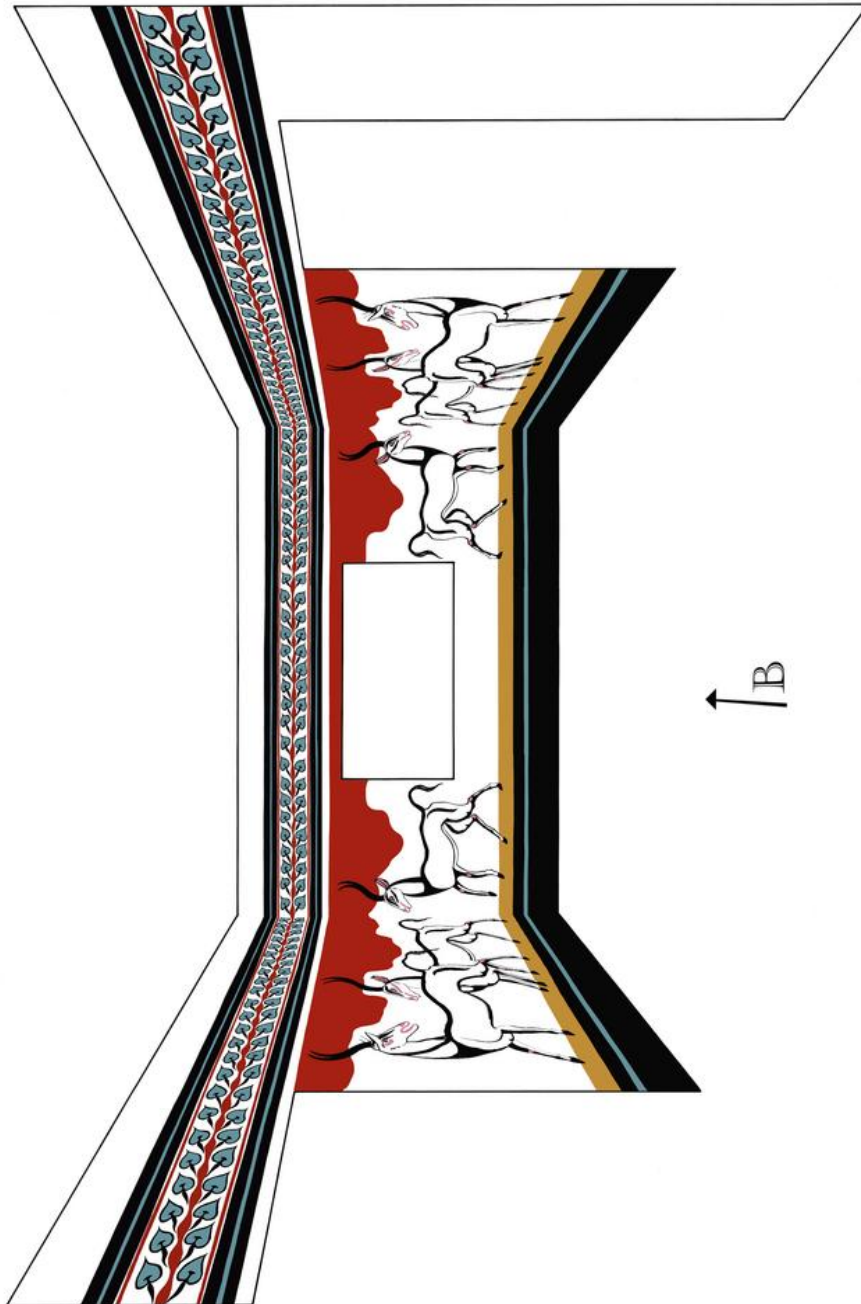
Εικ. 75. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δομ 7: κυλινδρικός ηθμός με διακόσμηση κρόκων (Αρ. Κατ. 0099).

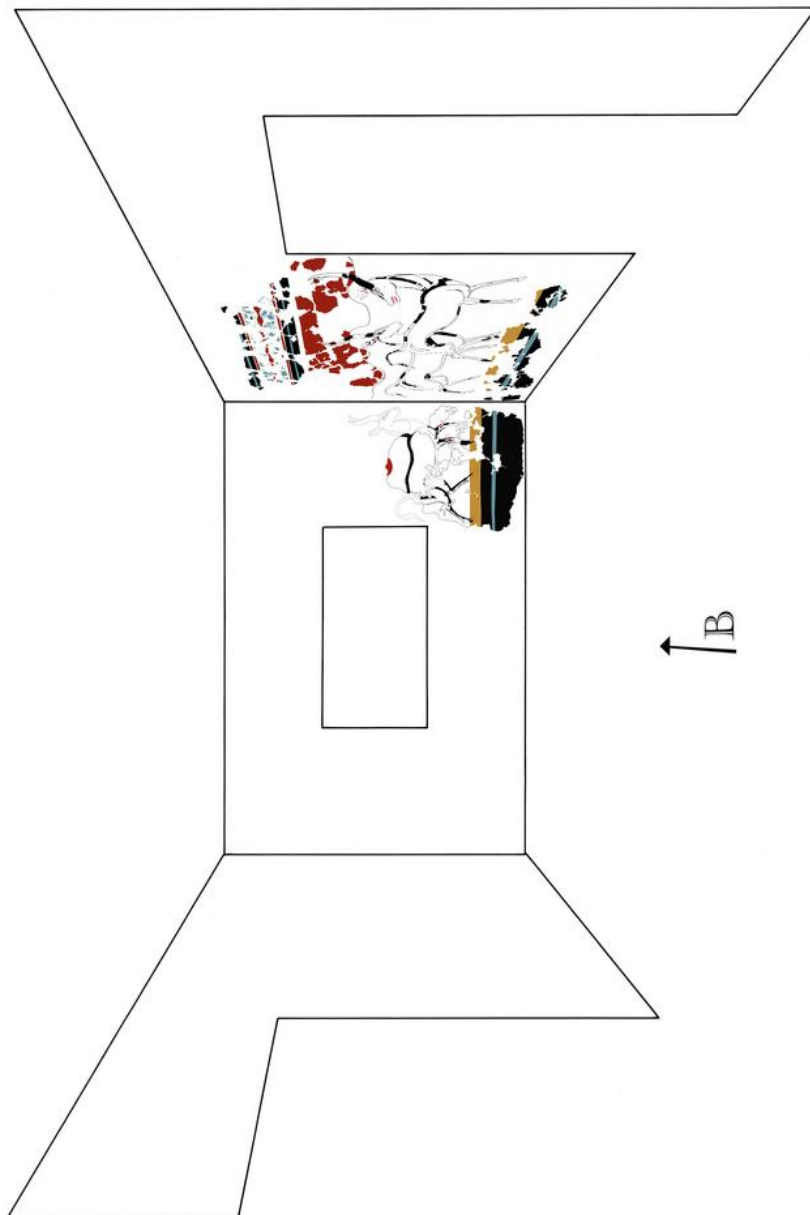
Εικ. 76. Το χελιδόσι του είδους *hirundo rustica rustica*.

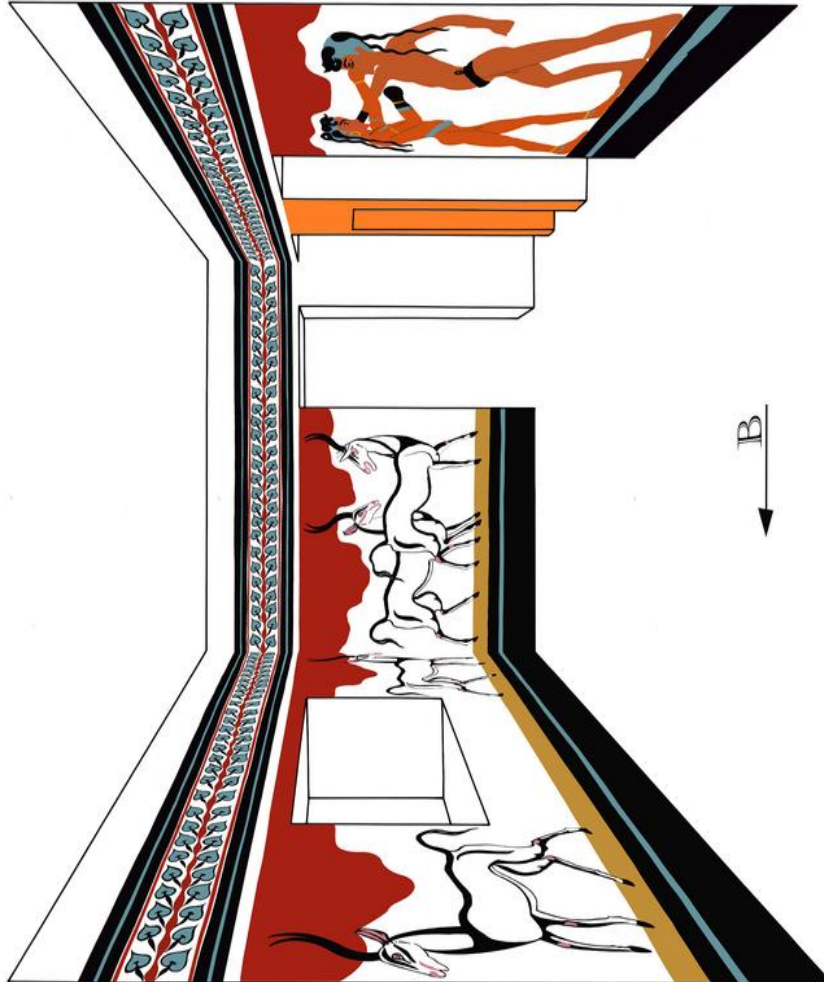
Εικ. 77. Ακρωτήρι, Θήρα. Ξεστή 3, Δωμ. 3: τμήμα της σύνθεσης του Καλαμιώνα.

Εικ. 78. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δομ. 1: προοπτική αποκατάσταση της σύνθεσης των αντιλοπών του δωματίου, από τα νότια. Σχέδιο: Α. Κοντολής.

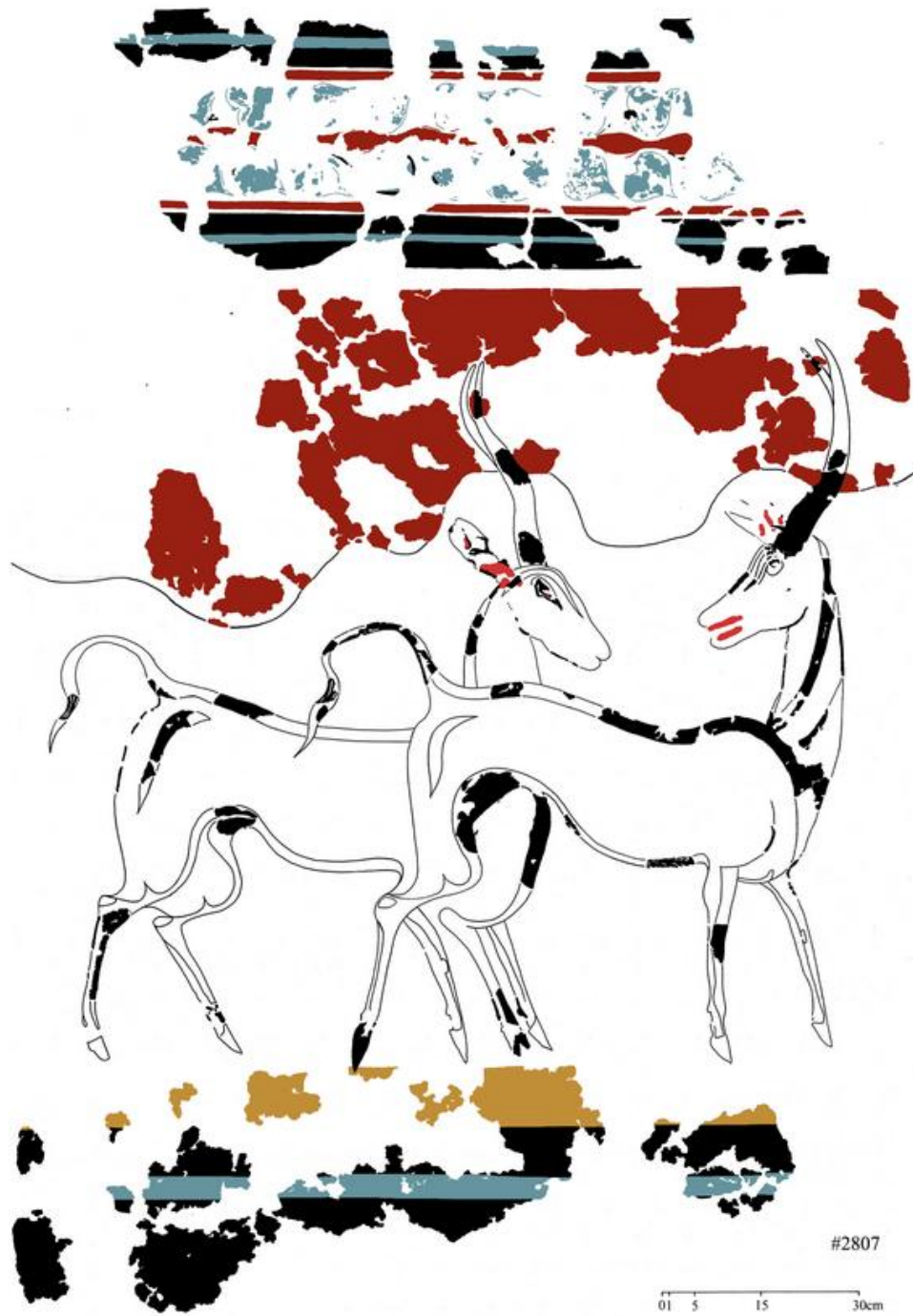
Εικ. 79. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: προοπτική αποκατάσταση του δωματίου, από τα νότια, με σπαράγματα της σύνθεσης των αντιλοπών στην ακριβή θέση τους. Σχέδιο: Α. Κοντονής.

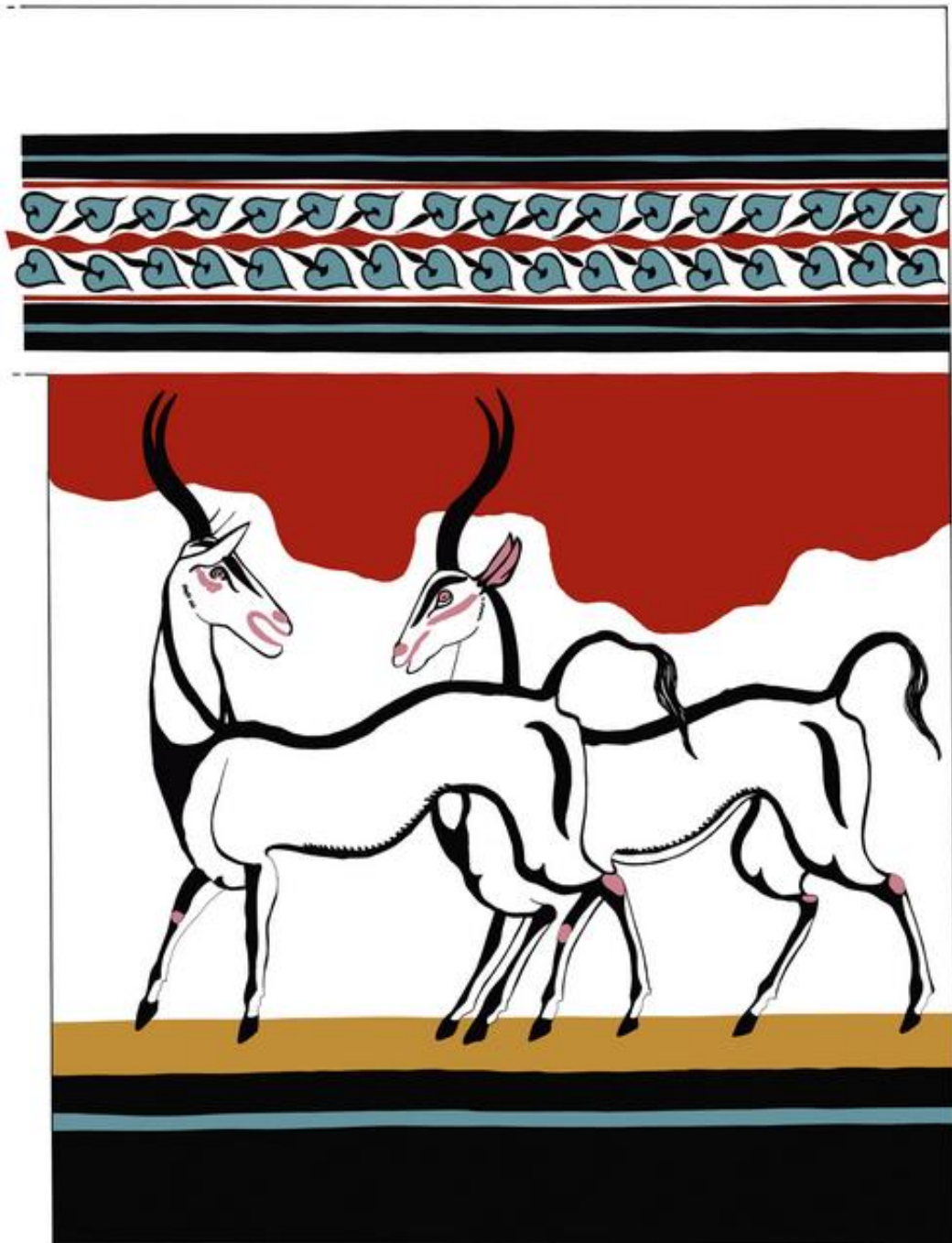
Εικ. 80. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: προοπτική αποκατάσταση των συνθέσεων του δωματίου από τα δυτικά. Σχέδιο: Α. Κοντολής.

Εικ. 81. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: προοπτική αποκατάσταση του δωματίου, από τα δυτικά, με σπαράγματα των συνθέσεων στην ακριβή θέση τους. Σχέδιο: Α. Κοντολής.

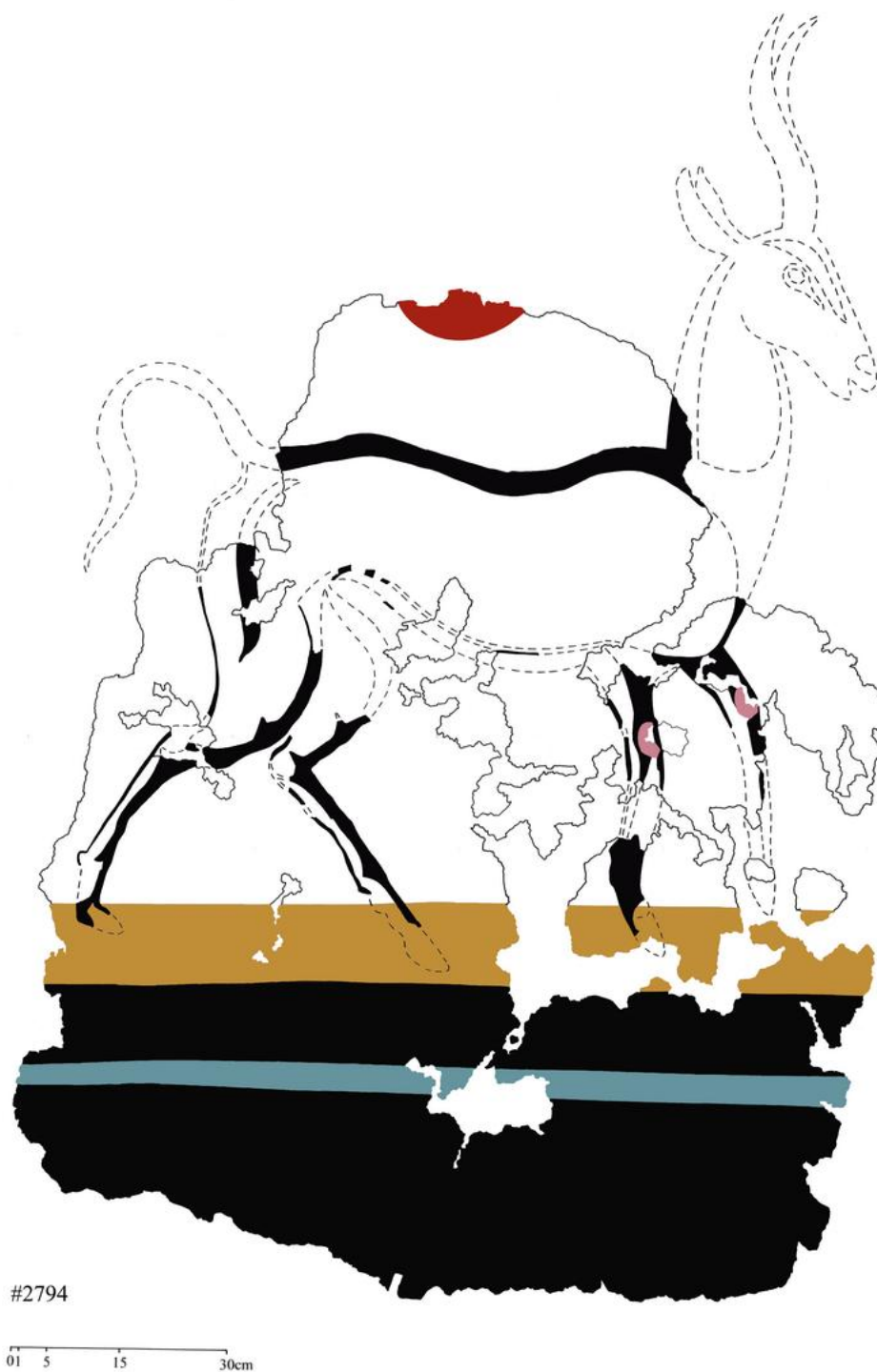

Εικ. 82. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: αποτύπωση και μερική σχεδιαστική αποκατάσταση του ζεύγους των αντιλοπών από τον ανατολικό τοίχο (βλ. εδώ, Αρ. Κατ. 7). Σχέδιο: Α. Κοντολής, Ν. Σεπετζόγλου.

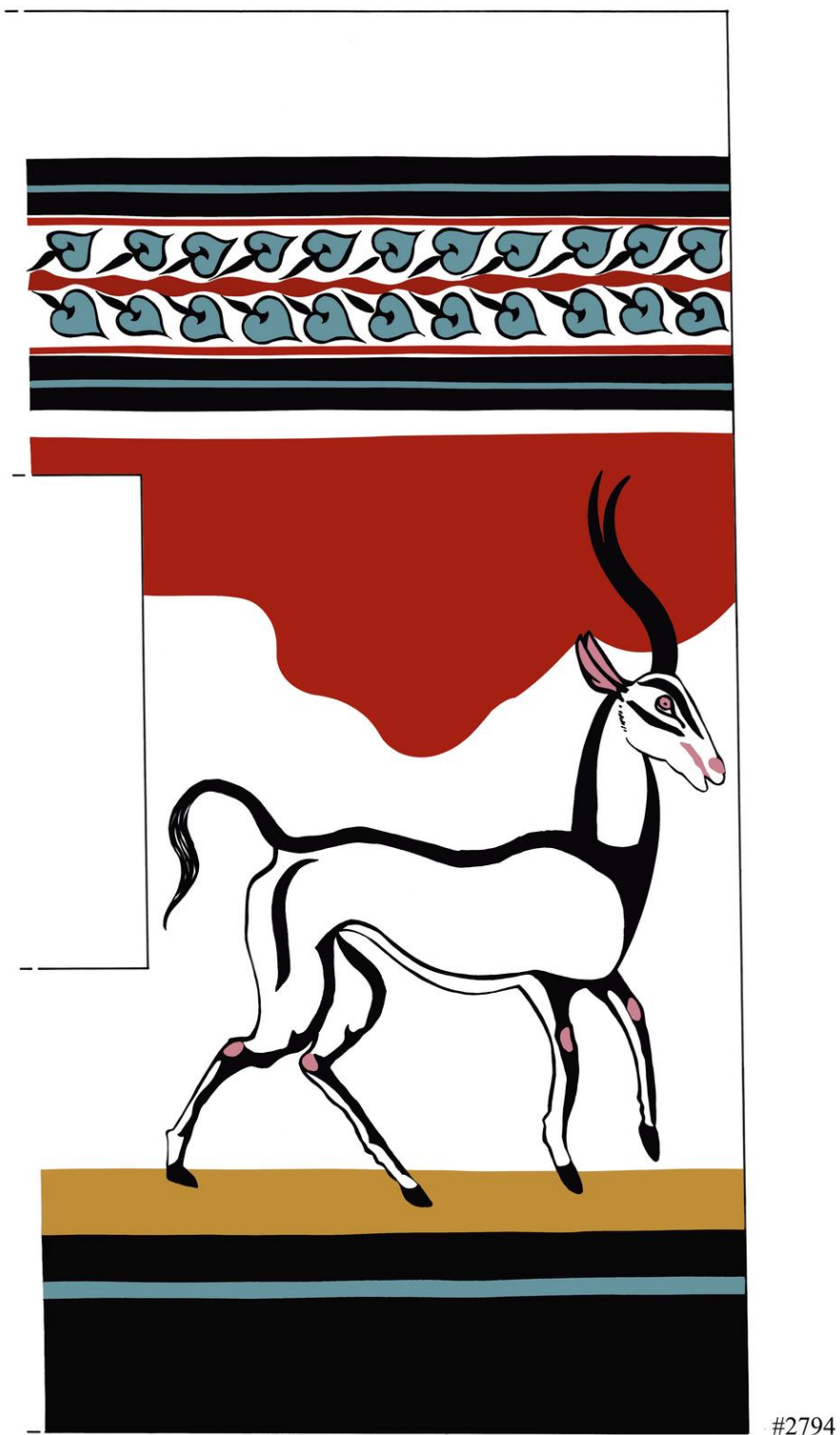

341

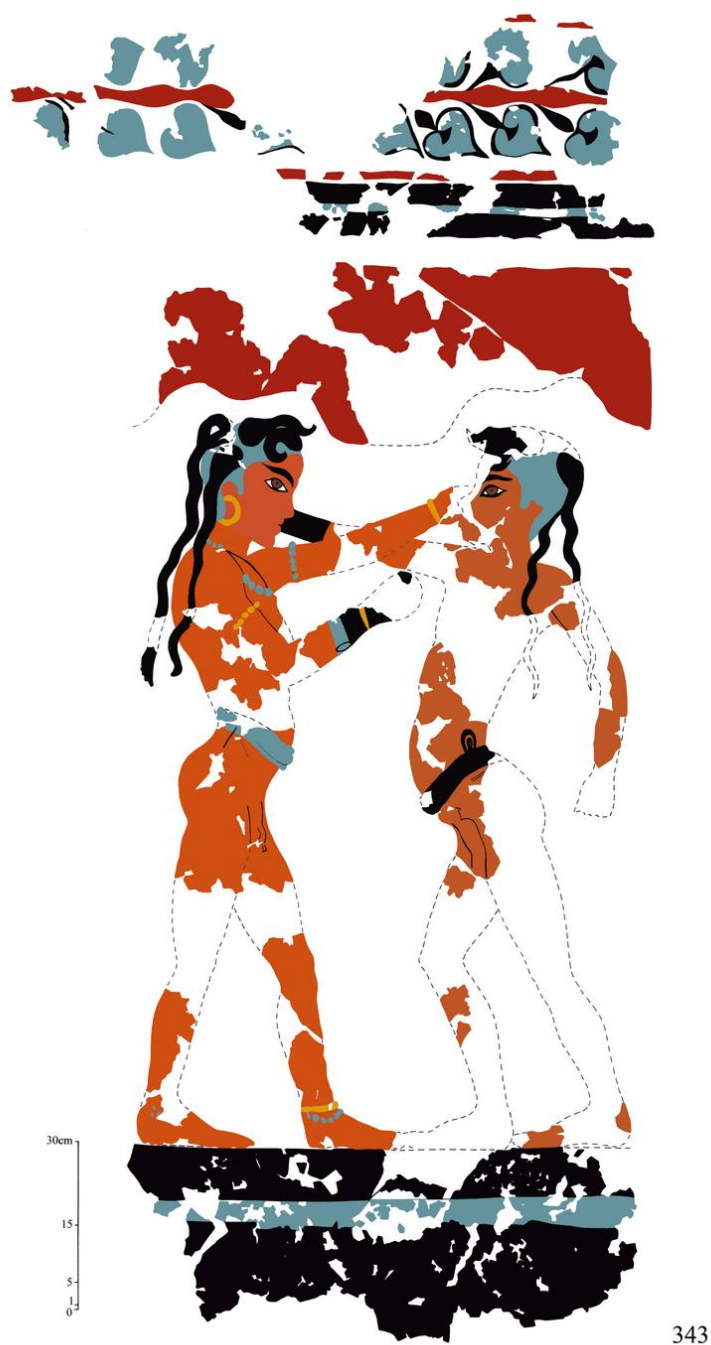
Εικ. 83. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: σχεδιαστική-ζωγραφική αποκατάσταση του ζεύγους των αντιλοπών από τον δυτικό πλινθότοιχο (βλ. εδώ, Αρ. Κατ. 5). Σχέδιο: Α. Κοντονής.

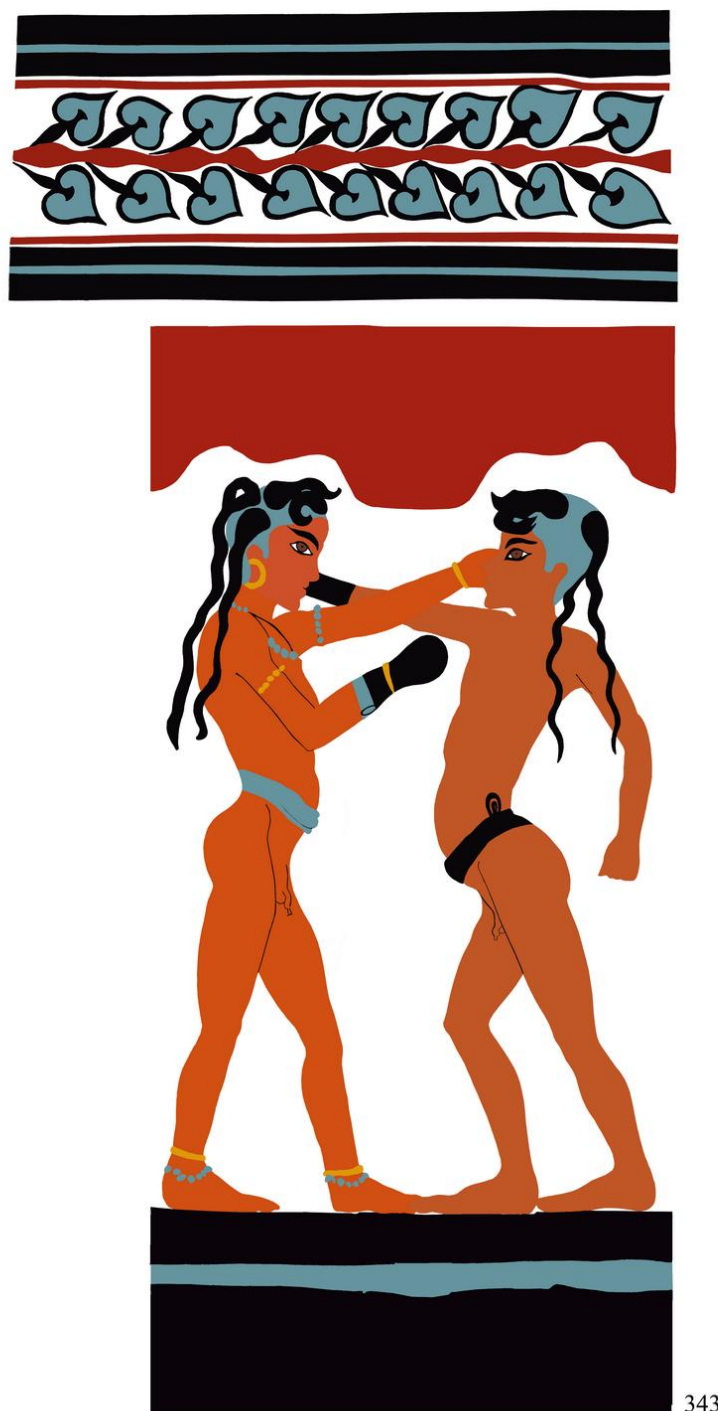
Εικ. 84. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: αποτύπωση και μερική σχεδιαστική αποκατάσταση της μονής αντιλόπης από το δυτικό τμήμα του βορείου τοίχου (βλ. εδώ, Αρ. Κατ. 6). Σχέδιο: Α. Κοντονής.

Εικ. 85. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δομ. 1: σχεδιαστική-ζωγραφική αποκατάσταση της μονής αντλόπης από το δυτικό τμήμα του βορείου τοίχου (βλ. εδώ, Αρ. Κατ. 6). Σχέδιο: Α. Κοντολής.

Εικ. 86. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: αποτύπωση και μερική σχεδιαστική αποκατάσταση της σύνθεσης των πυγμάχων από τον νότιο τοίχο (βλ. εδώ, Αρ. Κατ. 51). Σχέδιο: Α. Κοντολής.

Εικ. 87. Ακρωτήρι, Θήρα. Κτήριο Β, Δωμ. 1: σχεδιαστική-ζωγραφική αποκατάσταση της σύνθεσης των πυγμάχων από τον νότιο τοίχο (βλ. εδώ, Αρ. Κατ. 51). Σχέδιο: Α. Κοντονής.